

Preptatea

PERIODIC AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

FONDAT ÎN 1990
Jubile tribuna
al poporului
român, te
deprimem astăzi din
vîfolele sudelor de mătăs
adversari ai Partidului
Național Țărănesc Creștin
Democrat și te oferim
grădă poporului român.

Juliu Maniu nu este
doar o figură politică, ci
un mit al rezistenței
românești. Statuia lui,
desvăluită la Alba Iulia,
de care se leagă teatru
activitatea sa, este un
simbol și ne confirmă
faptul că unirea de la 1
Decembrie s-a făcut cu
țara Românească, și nu
cu federalism, că ne-am unit
ca o țară liberă, inde-
pendentă, unitară și
națională, cașe așa va
rămâne pe vechie. Toate
eforturile care se fac
pentru a destabiliza so-
luția aleasă în mod liber
la Alba Iulia sunt fără
obiect și fără rezultat.

România rămâne una și
individuală, un stat modern
care asigură drepturi
egale, dar care nu acceptă
să fie balocnit la el acasă
de musafiri pe care îi-a
primit.

Juliu Maniu rămâne
ca mai importantă figură
a perioadei interbelice. El
rămâne în conștiința
noastră nu numai ca
principal arțan al
Unirii, rămâne ca sim-
bolul lui să ne călăuzească
în vîlă pentru ca altăzii
de principiile șinile pe
care le-a enunțat, întreg
popor român, altăzii de
el, să fie gală să-și apere
drepturile, să-și apere
libertățile, să apere inde-
pendența teritorială a
țării. Până nu vom
realiza frontierele din
1918, nu va fi pace și
stare în nici o conștiință
românească. Să refacem,
decă, România pe care
ne-a dat-o înaintașii
noștri, și să o ducem la
prosperitate, educând
oțel serviciile întregului
popor român. Fie ca acest
moment al inaugurării
monumentului lui Juliu
Maniu să ne călăuzească
pașii spre împlinirea
acestor mărești idealuri.

Corneliu COPOSU
Alba-Iulia, 28 mai 1995

Foto: Cicerone Măndru

Timp de două zile, Alba Iulia a fost capitală național-țărănimului creștin democrat

Lucrările Delegației Permanente desfășurate la Alba Iulia au început sămătă la ora 16,30 cu un cuvânt de deschidere al președintelui PNTCD, dl Cornelius Coposu. Domnia sa a vorbit despre cei cincizeci de ani de comunism, rod al ocupației sovietice incurajată, odată cu sfârșitul războiului, de puterile occidentale; despre rolul României în război și despre nerecunoașterea acestuia de către guvernarea actuală, având un caracter nefast pentru țară; despre scopul și sarcina națională a PNTCD pentru a afirma România ca țară puternică, unitară și liberă. Lucrările au continuat cu rugăciunea „Tatăl nostru”, urmată de un moment de reculegere în amintirea tuturor membrilor PNTCD și a eroilor neamului românesc. Domnul prim vicepreședinte, Ion Diaconescu, a luat cuvântul prezentând pe scurt ordinea de zi propusă și modul de desfășurare al lucrărilor. După supunerea la vot, s-a intrat în ordinea de zi.

A urmat cuvântul dlui Nicolae Ionescu-Galbeni – președintele Comisiei de redactare a proiectului de statut – care a prezentat principiile ce au stat la baza proiectului. Esența problemei a constat în crearea unui instrument de lucru capabil să răspundă cât mai bine solicitărilor și problemelor ridicate deja în activitatea curentă a partidului, în acești ultimi 5 ani. Desi există, desigur, și alte formule posibile, comisia a ales-o pe cea considerată că răspunde cel mai bine actualei etape din viața și construcția PNTCD.

După câteva întreruperi și precizări asupra modului de lucru dl Constantin Dudu Ionescu, membru al Comisiei de redactare a Statutului, a susținut votul Delegației Permanente toate articolele ale căror amendamente propuse de filiale sau persoane fizice au fost insușite de Comisie.

În jurul orei 20,00 prima parte a lucrărilor Delegației Permanente a lăsat sfârșit, urmând ca în partea a două să se reia discuțiile asupra Statutului, articol cu articol, pentru a se oferi posibilitatea tuturor participanților să propună amendamente noi, nedepuse în scris sau neacceptate de Comisie. După pauză, în care s-au făcut înscririile la cuvânt, lucrările Delegației Permanente au refăcut prin luările de cuvânt ale celor 48 înscriși.

Primul vorbitor a fost dl Constantin Ticus Dumitrescu care a propus o completare la preambulul statutului cerând ca acesta să conțină precizarea că PNTCD este un partid al luptei împotriva comunismului.

Dl Matei Boilă a cerut înlocuirea sintagmei „patriotism luminat” cu

Motiv: „Luptăm pentru o Românie unitară, indivizibilă, puternică și prosperă” (C.Coposu)

aceea de „naționalism luminat” pentru a conține formularea acestui principiu dat de Iuliu Maniu. Dl Paul Alecu a propus Delegației Permanente eliminarea preambului la Statut. Supunându-se la vot s-a obținut următoarele proporții: 77 voturi pentru eliminare, 50 de voturi împotriva. În aceste condiții preambulul la Statut a fost eliminat.

Dl Vasile Lupu a luat cuvântul pentru a aminti participanților că democrație desăvârșită nu există

„votul acesta vă dezonnează”, în sensul că votând împotriva acestei formulări care provine din epoca Maniu Mihalache s-a votat implicit împotriva unei tradiții politice.

Un alt articol care a susținut discuții îndelungate a fost art. 14. S-a propus de către dl Constantin Ticus Dumitrescu – eliminarea alineatelor 3 și 4. Aceeași propunere a fost făcută de dl Dejeu. Supusă la vot, propunerea a

Cicerone Mandru

nicăieri în această lume, deci menținerea acestei formule între cele patru principii ale PNTCD nu se justifică, trebuie căutată o altă formulare. O intervenție asemănătoare a avut dl Vasile Lupu, când s-a referit la formula „patriotism luminat” – apreciind: „nu cred că are rostul în statutul nostru” și propunând căutarea altrei sintagme. Referindu-se la „naționalismul luminat”, dl Vasile Lupu a spus: „ne va ridica în cap toată creștinădemocrația”.

Intervenția dlui Vasile Lupu a deschis procedura de votare cu privire la menținerea sau nu a acestor formulări ale principiilor PNTCD.

Dl Nicolae Ionescu-Galbeni a afirmat că menținerea acestor formulări s-a făcut cu un scop bine determinat pentru a marca cu hotărâre menținerea tradiției politice Maniu – Mihalache.

Votul a avut următoarele rezultate: o majoritate absolută împotriva formulării „naționalism luminat”, o majoritate absolută pentru menținerea formulării „patriotism luminat”, o majoritate absolută împotriva formulării democrație „desăvârșită” – deci, eliminarea adjectivului „desăvârșită”.

În acest moment deputatul Ionescu-Galbeni a atras atenția sălii:

Adouă zile, în jurul orei 10, a avut loc conferința de presă a conducerii PNTCD la care au fost prezenți: deputatul Ion Diaconescu, deputatul Ion Berciu – șeful filialei PNTCD - Alba și deputații N. Ionescu Galbeni, Constantin Dudu Ionescu, Mircea Ciumara, Remus Opris.

Dl Ion Diaconescu a făcut o prezentare a lucrărilor Delegației Permanente afirmând caracterul ei democratic, caracterul labios al lucrărilor și controverselor susținute de diversi participanți demonstrând aceasta. La întrebările trimisului TVR asupra situației dlui Ion Varlam, dl Ion Diaconescu a răspuns că regretă situația creată, dar că se datorază numai acțiunilor dlui Ion Varlam, imprevizibile și deconcertante.

Dl Nicolae Ionescu Galbeni a susținut necesitatea formulei de statut adoptată de Delegația Permanentă cu o zi în urmă.

La întrebare, privind problema generațiilor în PNTCD, au luat cuvântul dnii Ion Diaconescu, care a afirmat coeziunea generațiilor, deși nu fără oarecare neînțelegeri, firești, de altfel; M. Ciumara – care a făcut considerații asupra generației născute în timpul războiului; Constantin Dudu Ionescu – care a exemplificat capacitatea de conlucrare a generațiilor și prin formularea declarației „România pentru care luptăm”, redactată de un grup de oameni tineri și revizuită de către cei vîrstnici, inclusiv de dl Cornelius Coposu.

REPORTER

Redacția și administrația:

Calea Victoriei nr. 133, etaj 2,
tel.: 6504125, fax: 6506444,
70179, București, sector 1,

Cont virament nr.:
4510501106 BCR filiala SMB.

Tehnoredactare

computerizată:

Raluca Bobic,

Mariana Ioniță,

Mihaela Ivan,

Anca Fireșcu

Tiparul executat la

TIPOREX

Calea Plevnei nr. 114, sector 1,
tel: 637.71.96

De ce am votat împotriva Legii privind accelerarea privatizării

Convenția Democratică din România și opoziția în ansamblu și în particular PNTCD consideră că cetățenii României au dreptul să aflu și să poată judeca și singuri care sunt slabiciunile proiectelor de legi ce ar urma să le determine nivelul de trai și în general, viitorul, și de aceea dorim să prezentăm câteva dintre argumentele și precizările pe care nu am fost lăsăți, miercuri, să le susținem, de la tribuna Parlamentului.

Parlamentarii PNTCD au votat contra acestui „Proiect de lege privind accelerarea privatizării” deoarece consideră că păstrează încă, și în redactarea finală, prea multe imperfecțiuni, omisiuni sau chiar neregularități de drept.

Este regrebat faptul că dintr-o zecă de proponeri de corectare sau de îmbunătățire a proiectului făcute de către parlamentarii PNTCD și în opoziție în general, nu s-a acceptat de către majoritatea decât una singură și aceasta numai pe jumătate. Credem că multe dintre propunerile noastre, în ipoteza că ar fi fost analizate cu bună credință și dorință sinceră de progres, ar fi putut să fie înțelese și îmbunătățite și de către majoritatea parlamentară și cuprinse în „Lege” spre folosul real al unei privatizări adevărate în România.

Nu s-a procedat așa, și Legea care a fost votată este mult sub cerințele firești ale aplicației efective, rapide și corecte a privatizării în țara noastră.

Principalele deficiențe ale acestei Legi, dintrucătare unele reprezentă și abateri de la Constituție, sunt:

1. Nerespectarea dreptului de proprietate pentru cei 15,5 milioane de cetățeni cărora li s-a atribuit, gratuit, 30% din capitalul social de stat care s-a convenit prin lege să fie privatizat, același capital fiind redistribuit acum, fără consimțământul celor 15,5 milioane, la 17,75 milioane de cetățeni. În mod normal pentru această diferență de 2,25 milioane de cetățeni (17,75-15,5) ar trebui suplimentată cota de capital social distribuită gratuit, de la 30% la cea 35%.

Adrian Sârbu, senator PNTCD (Teleorman):

„Guvernul îl sprijină pe farani prin eliminarea combinelor de la scutirea de taxe vamale“

Prin hotărârea guvernului nr. 194/1995, pozitia tarării 8433.51.00 „Combin pentru recoltat și treierat” cu o putere de până la 135 kW a fost eliminată de pe lista utilajelor prevăzute a fi scutite de taxe vamale. În acest fel, Guvernul frânează posibilitatea doară cu utilaje agricole performante a gospodăriilor individuale și a asociațiilor, favorizând atotputernicele, dar și păgubovarele AGROMEC-uri. Dl senator Sârbu solicită retragerea acestei hotărâri, ca și renunțarea la gesturile prin care, lovind țărâmea română, se lovește însăși țara.

Victoria Puterilor Aliate asupra celui de-al III-lea Reich, prin care s-a pus capăt celui de-al doilea război mondial, a lăsat o Europă distrusă, săracită, cu mari traume morale și sufletești. S.U.A. și Uniunea Sovietică, fiecare dintre el convinse de forță sa ideologică, domină lumea și imediatul viitor. State-colonii din Africa și Asia își reclamă independență față de metropolele lor europene. În astfel de împărjuri, oamenii politici clavăzători iau inițiativa creării unui Comitet al Misiunii Europene pentru salvarea economică, politică, morală și spirituală a Europei, pentru relansarea forței economice și ridicarea nivelului de trai al popoarelor europene libere. Într-un celebru discurs pronuntat la Zurich, la 19 septembrie 1946, Winston Churchill, fost prim-ministrul britanic în perioada războiului, propune în creația Statelor Unite ale Europei. În martie 1948, la Haga, această organizație non-guvernamentală paneuropeană își înțelegește presunile asupra guvernelor europene, impunând voința și deziteratele opiniei

Aprobarea dată miercuri, 24 mai 1995, de către majoritatea parlamentară formată din reprezentanți PDSR, PUNR, PSM, PRM, PDAR și PS, pentru „Legea accelerării privatizării” în varianta dorită de Guvern, fără a se permite discutarea în plenul celor două Camere a motivelor care au condus la respingerea în Senat a acestui proiect de Lege este o nouă dovadă a desconsiderării cetățenilor țării de către actuala putere.

2. Absența oricărui referir la modul de rezolvare echitabilă și conform prevederilor constituționale privind achiziționarea proprietății private, a constituirii reparărilor cuveniente pentru bunurile preluate de la particulari, de către stat, - începând din 1946 - prin lege sau manevre abuzive și pentru care nu s-au acordat, până în prezent, justă despăgubiri.

3. Faptul că „certificatete de proprietate” vândute pe piață neorganizată și utilizate deja de către cumpărători ocazionali pentru diverse alte forme legale pe privatizare și au valorificat o dată cota aferentă din capitalul social distribuit gratuit și nu este deloc clarificat de unde li se atribuie acum, din nou, posesorii inițiali de certificate - valoarea continuă de așa-numitul „cupon”.

4. Absența din Lege a prevederilor privind funcționarea agenților finanțari intermediari privați în calitate de persoane juridice abilitate să execute operațiuni de schimbare a certificatelor de proprietate și/sau a cuponelor nominative în acțiuni, pentru toți cetățenii care vor dori să aleagă această variantă de schimb. Singure, societățile financiare cu capital social de stat menționate în Lege ca având astfel de drepturi nu vor putea face față, în termen rezonabil, cererilor celor aproape 18 milioane de cetățeni.

5. Socotim necesar ca dividențele cuvenite actionarilor celor cinci FPP-uri existente, pentru patru ani de activitate a fondurilor (1991-1995), - corespunzător certificatelor de proprietate eliberate,

să fie achitate de către FPP-uri la sfârșitul anului 1995, înainte de transformarea lor în fonduri mutuale cum prevede legea de față, transformare care schimbă esențial situația juridică și patrimonială prezentă a acestor fonduri.

6. Legea de față nu rezolvă problemele privatizării celor mai rentabile societăți comerciale cu capital de stat, bâncile de stat.

7. Legea accelerării privatizării tratează extrem de superficial parteasă a privatizării, vânzarea efectivă a părții rămase din fiecare societate comercială cu capital de stat supusă privatizării după încheierea atribuirii părții care se distribuie gratuit - pe bază de certificat și/sau de cupon nominativ.

Acestei faze, care este singura aducătoare de capital, trebuie să i se acorde în economia legii, o atenție cel puțin egală cu cea acordată distribuirii cupoanelor nominative.

8. Aplicarea efectivă a Legii presupune și însemnată cheltuieli financiare. Din păcate ele nu sunt nici evaluate și nici nu se prevede, în mod explicit, sursa de finanțare pentru transpunerea acestei legi în practică, fapt care, pe de o parte contrarie prevederilor constituționale, iar pe de altă parte va conduce la mari dificultăți de natură financiară atunci când se va trece la aplicarea concretă a „accelerării privatizării”!

Dată fiind importanța privatizării pentru economia țării, parlamentarii PNTCD rămân disponibili, în continuare, cu proponerile și ideile lor, pentru corectarea substanțială a legii de față atunci când viața va demonstra că neajunsurile și erorile sesizate de către noi, pe timpul dezbatelerii acestui Proiect de lege, sunt reale și creează dificultăți evidente pentru o privatizare operativă, corectă și eficientă în România.

Ing. Florin BURUIANĂ,
senator PNTCD

Comitetul de experți, presidat de Pierre Werner, inițiază planul unificării progresive a politicilor economice, monetare, bugetare, a circulației libere a capitalului și politicile fiscale. VII Perioada noii lărgiri și alegerii unui Parlament European (1975-1980), astfel ca, la Roma, la 1 decembrie 1975, Consiliul European decide alegera unui Parlament European prin vot universal (cu un număr de 410 deputați); VIII Perioada Comunității celor 10 (1981); IX Perioada Comunității celor 12 (1986), perioada în care la 17 februarie 1986 este semnat Actul Unic European, la Luxemburg, instrument ce modifică tratatele comunitare și, totodată, avansează proiectul de tratat al Uniunii Europene; X Perioada instituirii Uniunii Europene, începând cu 1 ianuarie 1995, prin tratatul de la Maastricht.

Care sunt principalele instituții europene (comunitare) astăzi? Care sunt componentele acestora? Care sunt raporturile juridice dintre Uniune și statele membre? Care sunt politicele europene? Ne propunem să continuăm într-un număr viitor.

Emil MOROIANU

Dr. Mircea Mihai Munteanu, deputat PNTCD (Prahova):

„Căile ferate române erau a doua armată a țării!“

Cei care folosesc serviciile căilor ferate au semnalat starea deplorabilă a materialului rulant, condițiile penibile oferite călătorilor și nesiguranța călătoriei - mai ales pe linile secundare și în timpul nopții -, în contradicție evidentă cu tariful transportului. Dl. deputat Munteanu solicită guvernului promovarea unui act legislativ privind siguranța transportului feroviar de călători și mărfuri, în concordanță cu acest sfârșit de mileniu.

Ce nu-i în regulă în cercetarea științifică românească

Pentru ca să se dedice muncii de cercetare un om trebuie să aibă unele trăsături psihice specifice, dacă vreți schematicând tipul de „om cu capul în nori”.

Deci ce și în cazul talentelor pentru alte activități acest tip de activitate se va „autoselecționa”.

Dar în lipsa școlilor ei nu au model. Selectia prin concurs pentru cercetători trebuie să vizeze deja afirmarea și nu angajarea. La noi fără tinerii stau cu privirele atât de la afară din țară - un peisaj întristător. Își nu se face nimic pentru a opri acest exod. Ba poate se petrece un fenomen invers. Tinerilor medici plecați la specializare

în străinătate, de exemplu, nu li se asigură posturi în țară - o invitație de a nu mai veni? Desigur acesta nu este un criteriu absolut pentru a asigura avantaje, ci doar cunoștințele conținute.

Lipsa sau imposibilitatea contactelor cu colegi din afară. Participarea la o manifestare științifică în afară necesită valută (circa 1000 dolari) pe care n-o pot lua din salariu (circa 100 dolari/lună) și chiar dacă ar putea, pe pasaport nu se schimbă decât 500 dolari pe an. Deci, sunt condamnați iremediabil la izolare. Consecința acestei situații - se evită cercetarea sau se aranjează o plecare de obicei definitivă.

Veniturile foarte mici - corolarul selecției greșite - nu permit celor dotați pentru cercetare să-și întrețină familia la un nivel decent pentru un intelectual de vârstă. Îf acesta va pleca la o firmă sau își va ocupa timpul de găndire cu activități colaterale financiar rentabile.

Această situație vizează atât de la cercetatorul consacrat cât și pe cel care are obligații didactice, deși socializarea ultimului are un statut preferențial prin tradiție.

Lipsa unei dotări tehnice performante ale consecințe acum. Tânărul nu stă să fie virtuțile aparatelor, modul lor de exploatare, principiile selecției și

acum iarăși se procură greu aparatură, accentând defectul de educație tehnică.

Incapacitatea refacerii colectiilor pentru documentare, deci acces la datele primare ce poate fi caracterizat ca mizerabil.

La aceasta se mai adaugă mediatisarea foarte slabă a oamenilor de știință comparativ cu cea a oamenilor politici, sau a muzicii usoare și a unor sporturi, rămășiță de care nu ne putem debara.

Acest articol este de fapt o concluzie.

S. DRUM

Dezbateri politice pe calculator

Cine are informația are puterea” spune un vechi dictum. Astăzi mai trebuie adăugată viteză cu care și parvime informația. Aceasta este motivul pentru care s-a creat WWW (World Wide Web sau, în traducere liberă, o rețea mondială de baze de date, conținând exclusiv informații publice, prin care orice posesor de calculator conectat la una din rețelele internaționale universitare sau comerciale poate avea acces la informațiile conținute în ele).

România este și ea conectată la aceste rețele și mai mult, are servere computer central WWW la Universitatea Politehnica București și la Academia de Studii Economice. Datorită infrastructurii autohtone în domeniul telecomunicatiilor, viteza de transfer a informațiilor din banca de date la utilizator este foarte mică (19 mii de biți pe secundă față de 2 milioane de biți pe secundă în țările dezvoltate). Aceasta implică pentru un utilizator străin, obisnuit cu tipii de acces la informație de ordinul secundelor, să aștepte uneori zeci de minute pentru a le obține. Efectul va fi renunțarea la preluarea informațiilor de la serverele românești. În consecință, serverul WWW care conține informație despre România este plasat în Canada. El este administrat benevol, în afara finanțărilor de serviciu, de un tânăr entuziasmat, Octavian Ureche, ajutat în crearea bazei de date despre România de alți conaționali înimosi din emigratie. Datorită lipsei unei echipe retribuite care să luceze permanent, informațiile despre România nu sunt complete (lipsește, de exemplu, capitolul de istorie) și de multe ori nu sunt actualizate.

O asemenea bancă de date posedă și vecina noastră, Ungaria. Recent, având acces din străinătate la serviciile WWW, am constatat că informațiile conținute în capitolul istorie a Ungariei sunt mai mult decât tendențioase la adresa României și generează cîitorului străin o imagine falsă.

Întreacăză, am rugat-o pe prof. Cornelia Bodae, membru titular al Academiei Române (și fostă asistentă a lui Nicolae Iorga) să cerceteze această situație. Domnia sa a realizat un capitol de excepție privitor la istoria României, sintetic și dens. Au fost demonstate cu rigurozitate toate assertiunile (voit) eronate din baza de date istorice a Ungariei. Foarte recent, am expediat acest fișier în Canada prin poșta electronică, el fiind deja instalat pe serverul WWW al României. Cîitorul străin interesat de România va obține direct de la sură informații istorice necesare. S-a adus astfel o mică contribuție la imaginea reală a României.

Dan Cutoiu

P.S. Foarte recent, citindu-mi poșta electronică, am aflat de o inițiativă a emigrării maghiare din SUA, care a adreșat o notă unui membru marcat al Congresului American în care solicită măsuri pentru obținerea autonomiei Transilvaniei (după modelul elvețian). Argumentul principal pe care-l aduce este pericolul în fața căruia se află minoritatea maghiară din România, dându-se ca exemplu scădere drastică a numărului celorlalte minorități în urmări 50 de ani.

PENTRU O POLITICĂ A TEHNOLOGIEI

Nam et ipsa scientia potestas est“ s-a grăbit să afirme înaintea marxistilor Francis Bacon, copleșit de probabil de orizontul nemărginit, desvăluit de revoluția tehnologică, care, depășind empirismul, pornea în sec. XVII să transpună practic datele cunoscute aprofundate (științifice) a naturii.

In zilele noastre syntagma a prins o reformulară mai categorică: „există că șiții să facă“ (bine) ca individ, grup social sau națiune. Această „stă să facă“ (bine), traducere a expresiilor „Know-how“ și „savoir faire“, se aplică cu precădere tehnologiei „uzină de găndiri“ destinată satisfacerii cerințelor și aspirațiilor materiale ale omului. Domeniul cuprinde construcția cadrului fizic de viață (a infrastructurii), fabricarea bunurilor de consum și producerea uneletelor, aparatelor și mașinilor necesare acțiunilor complexe proiectate de geniu uman.

Tehnologia se întemeiază astăzi pe procese de creație predominant rațională, rezultatele cărora (proto tipurile) sunt supuse judecății exigente, dar obiective naturii.

Cum raționalitatea este comună omenirii, tehnologia a devenit universală, obligată pretindeni să îndeplinească aceeași performanță, să satisfacă aceleași pretenții.

Ceea ce nu contrariează diversificarea ei cu ponderi variate, în diferitele regiuni ale lumii, în raport cu parametrii de conjunctură locali. Pentru contemporanii tehnologici constituie motorul dezvoltării economice, fermentul asigurării bunei stări a populației, factorul esențial pentru departajarea națiunilor în dezvoltare, medii și subdezvoltate. În subsidiar vigoarea activității tehnologice, condiționează o serie de probleme vitale pentru societate: asigurarea de locuri de muncă, suficiente și dotate adecvat, realizarea unei productivități competitive, reflectată în salarii, înălțarea somajului prin inițierea de sectoare noi de lucru și sprijinirea recalificării.

Chiar numai aspectele sumare relevante mai sus, pot motiva grija majoră a conducerilor de stat, responsabili pentru dezvoltarea producției materiale, pusă sub egida științei. În țările avansate sunt elaborate programe politice fixând modalități pentru susținere a evoluției tehnologice.

Exemplu elovent: nouă președinte al Franței J. Chirac s-a angajat, în cadrul programului său de administrație să diminuizeze somajul, încurajând creșterea întreprinderilor mici și mijlocii prin reducerea fiscalității și largirea cîmpului lor de activitate.

Venind la noi, fără echivoc „tehnologia nu merge“ fiind înecată într-un mediu de muncă inefficient, lipsită de finalitate.

Într-o țară - grădină a lui Dumnezeu - majoritatea produzelor alimentare și aproape în exclusivitate obiectele de uz casnic provin din import.

Rateul tranziției nu își poate găsi justificare în prudență pașilor mărunti, decocmaiadă inconsistenti și realimentări greșit orientată. Am facut un efort de peste 800 milioane de dolari să cumpărăm avioane pentru linile aeriene din străinătate, puse la dispoziția mai ales a călătorilor din alte țări, când cu acești bani, mult mai eficient, se puteau înzestră: agricultura, fabricile de medicamente, spitalele și cumpără instalații pentru înălțarea poluării mediului.

S-au angrenat în mod necorespunzător cele două părghii capitale pentru punerea pe picioare a întreprinderilor noastre: privatizarea și cercetarea.

Astfel privatizarea principală trebuie să angure eliberarea inițiativelor inteligente, de sub ingerințele politicismanismului și a restricțiilor burocratice paralizante din trecut.

Puțin de mijloace avute la dispoziție și creditele oferite de străinătate trebuie să judecătoare distribuite pentru încurajarea prețierii, susținerea specializării și exploatarea profitabilă a resurselor noastre naturale. În paralel se cerează garantate de lege, promulgându-ne îndeplinirii obligațiilor contractuale și efectuarea plăților la termenele convenite. În atari condiții

blocajul finanțier, de neconcepțut, în țările avansate, nu ar fi putut, nici la noi, avea loc.

În mod concret, aşa cum s-a procedat în fosta RDG, privatizarea trebuie să se axeze pe trei acțiuni mai importante: (I) desfacerea salbelor de întreprinderi integrate, în unități mici și mijlocii, capabile să desfășoare procese de fabricație autonome de mare eficiență, cu gestiune independentă (II) fixarea, pe baza de studii de fezabilitate, a profilului întreprinderilor și a prototipurilor puse în lucru, obligatoriu să fie concurențiale pe piață internațională (III) chemarea la concurcențiale întreprinderilor, pe criterii strict obiective, a unor personalități confirmate prin realizări efective, transferându-le puteri depline asupra programării și eficienței producției. În continuare, treptat capitalul de stat ar fi urmat să fie transferat particularilor prin diferite procedee.

In locul etapelor de mai sus, asistăm la instalarea și înființarea cu patroni-proprietari a multor din membrii fostelor conduceri de întreprinderi, ridicăți prin politică, administrația actuală girându-le în continuare sufițenia și obtuzitatea.

In climatul nostru social, un pas politic însemnat, în sprijinul formării unei mentalități sănătoase de lucru, trebuie să-l constituie, în mod paradoxal, depolitizarea căt mai deplină a vieții noastre industriale și economice.

Depolitizarea, considerată de J.S. Schreiber, trăsătura de succes, care i-a permis tehnicii americane să desfășoare concurența europeană, în special la producția de inalta specialitate științifică.

Intr-o atmosferă de obiectivitate necontestabilă, se cerea consolidată autoritatea unui Consiliu național pentru dezvoltare tehnologică. Complementar era necesar să se înființeze camere pentru diferitele ramuri îngineresci, care să orienteze prin normative, regulamente, recomandări și să arbitreze corect, desfășurarea activităților tehnologice.

Rezistor la cercetarea științifică, trebuie susținut rolul ei de monitor al oricărui demers tehnic. Cercetării și revendicării misiunea de furnizare Consiliului pentru dezvoltare, datele necesare elaborării marilor programe tehnologice capabile să ne asigure progresul și prin el buna stare.

Am pierdut 50 de ani în evoluția găndirii noastre tehnologice pe linia formării unei mentalități de respect față de lucrul de calitate, riguros îndeplinit.

Cercetarea academică, axată pe studii teoretice, cu subiecte disparate s-a dovedit, în cele mai multe cazuri, fără impact real în producție, iar cea din cadrul ministerelor calăță pe asimilarea de procedee din străinătate, a reușit să despersonalizeze personalul de studiu. Astăzi, în măsură în care ne considerăm stăpâni pe găndirea noastră, ar fi util să adoptăm formula eficientă a cercetărilor programate (cu finalitate). Să ne conformăm cuvintelor Generalului De Gaulle, adresate unor cercetători francezi „Cercetați, dar și afilați“.

Luând în considerare decalajul de calitate al produselor tehnologice, cea mai operativă cale de recuperare și realizare eficientă o constituie asocierile (joint-venture) încheiate pe cât posibil cu întreprinderi străine, de finală calificare, de tipul Renault, Mercedes, Hochtreff, Brown Boveri, Sulzer..., care să accepte înființarea de sucursale în România.

Participarea noastră în cadrul convențiilor de colaborare respective, ar trebui marcată la toate cele trei capitole importante ale proceselor tehnologice (I) furnizare de materii prime din resursele proprii, (II) alimentarea cu energie și forță de muncă umană, (III) elaborări de studii și cercetări în laboratoare locale din țară, angrenate în proiecte de studiu mai ample.

Tehnologia ne reprezintă pe toți și - mai decisiv - depinde de ea cu totii, de aceea dezbatările legate de desfășurarea ei, ar fi cazul să ne intereseze în mai mare măsură și pe cât mai mulți.

Mircea MIHĂILESCU

Protectia mediului

La 10 iunie 1976 o catastrofă ecologică, soscită printre cele mai grave, a avut loc la uzina chimică Icmesa din localitatea Meda aflată în imediata apropiere de orașul Seveso și la 25 km de Milano, în nordul Italiei. Uzina spărgino firmele elvețiene Givodan, care, la rândul ei, este o filială a marelui concern chimic Hoffman la Roche. La această uzină se fabrică, printre alte produse chimice, și triclorofenol, un intermediu pentru obținerea unor șerbicide și dezinfecțanți. Dacă procesul de fabricație scapă de sub control, aşa cum s-a întâmplat la Seveso, datorită unei erori umane, se poate forma, datorită condițiilor de reacție, un produs chimic numit 2,3,7,8-tetrachlorobenzol, 4-dioxid, care face parte dintr-o clasă de produsi clorurați numiți generic dioxine. Acest produs se numără printre cele mai toxice substanțe. Este de 8 ori mai toxică decât tetrodoină, de 23 de ori decât curara, de 500 de ori decât stricnina, de 1000 de ori decât neuroparaliticele din clasa tabubulinii (vezi recent act terorist din metroul de la Tokio) și de 67500 de ori decât cianura de sodiu. Totodată, are și o persistență foarte ridicată, astfel că în fabricile în care s-au produs contaminări cu dioxine au trebuit, în cele mai multe cazuri, să fie distruse.

Intoxicarea cu dioxine poate duce, în cele mai frecvente cazuri, după ce bolnavul trece prin stări patologice dramatice, la moarte. După toate probabilitățile, dioxina are și acțiunea carcinogenă (produce cancer) și teratogenă (produce malformații, anomalii, mai ales, în cursul dezvoltării embrionare). Acest lucru a fost dovedit în cursul războului din Vietnam, unde americanii au utilizat, în luptele din junglă, un defoliant (șerbicid care provoacă căderea frunzelor copacilor) numit "Agent orange" care conținea ca impuritate dioxine.

Anterior cazului de la Seveso au mai fost semnalate intoxicații cu dioxine mult sau mai puțin grave la fabricile de triclorofenol. La vremea respectivă mass-media din România, în scop diversionist, a „intoxicat” populația cu cele mai aberante știri în legătură cu accidentul de la Seveso, în care, fără a se da date reale cu cauzele evenimentului, se făceau vinovate societățile

multinaționale (1). În schimb nu se spunea nici o vorbă despre un accident cu dioxine care a avut loc într-un laborator de sinteze pesticide de la Institutul de Cercetări Chimică (ICECHIM), din Seveso, care fără urmări dramatice, cât și despre posibilitatea ca un astfel de eveniment ca cel de la Seveso să se repete la instalările unde se producă pesticide pe baza de fenol clorurat din România.

Nu numai din activitățile industriale, în special din cea chimică, pot rezulta dioxine, dar și prin incinerarea deșeurilor menajere solide, a apelor uzate sau din alte reziduuri.

În prezent, o problemă care frământă autoritățile guvernamentale și organizațiile ecologiste din multe țări este găsirea unor metode adecvate pentru distrugerea sau conversia în alte substanțe nontoxice a unor deșeuri ce pot genera dio-

DIOXINELE

xine. În această acțiune sunt angrenați foarte mulți specialiști și, deși se alcătuiesc fonduri substanțiale, nu s-a reușit, totuși, să se găsească o tehnologie în care riscurile de formare a dioxinelor să fie complete anulate.

Prințul produsele care trebuie neutralizate, o mare necunoscută o constituie distrugerea deșeurilor existente de ulei clorurat utilizat ca dielectric în condensatoarele și transformatoarele electrice. Acestea constau din bifenil clorurat din condensatoarele electrice scoase din ulei și din ulei clorurat amestecat cu apă din procesul de preuscare-impregnare, care pot fi impurificate cu produsi de degradare de la străpungările electrice sau cu apă de la refugarea pompelor.

Uleiul de transformator, din cauza conținutului de clor din structura sa, are o mare stabilitate termică și chimică, ceea ce îi conferă o mare stabilitate în timp. Se apreciază că în lume ar exista o cantitate de 350000 de tone de astfel de produsi în transformatoare și condensatoare electrice. Producția mondială, începând din 1929, se apreciază la 1-2 milioane de tone și se estimează că deja 250000 de tone au contaminat mediul. În România, după unele calcule, se pare

că există, în prezent, o cantitate de 12000 de tone de produsi dielectrici clorurați care este în continuă creștere pe măsură dezvoltării condensatoarelor și transformatoarelor electrice. În prezent, s-a renunțat la fabricarea dielectricilor clorurați.

Reamintim că, în urmă cu câțiva ani, a fost un mare scandal în legătură cu depozitarea unor deșeuri din „import” la Sulina incriminate că erau infestate cu dioxine sau care puteau genera astfel de compuși. Mai mult, după Revoluția din decembrie '89 am primit sub formă de „ajutor” condensatori electrii uzați din Belgia. De fapt, un transfer nepermis de deșeuri toxice, pentru care cei ce ne „ajutau” știau că nu există tehnologii rentabile de neutralizare. În țările Uniunii Europene este în vigoare un tratat din 1986, pe

care l-a semnat și Belgia, ce interzice transferul de deșeuri transfrontier. Din nefericire, România nefiind membru al Uniunii Europene a ajuns o lăď de gunoi a Europei și nu numai. Din lipsă de experiență, să nu spunem din incompetență sau chiar rea credință unii dintre ecologii aflați la guvernare, după Revoluția din '89 au fost gata să accepte, dacă nu intervindeau adeveranți specialiști la timp, importul gratuit de instalații de incinerare deșeuri urbane, dar, cu condiția, să distrugem și unele produse pe care ni le puneau la dispoziție pentru ridicarea puterii calorice a arzătoarelor, noi fiind un popor „vegetal” cu consum redus de deșeuri cu putere calorică ridicată.

Pentru distrugerea dielectricilor clorurați s-au propus tehnologii, în diverse variante, ca descompunerea termică, declorurarea și degradarea microbiologică. Până în prezent, se pare că cele mai eficiente metode folosite pe plan mondial sunt cele bazate pe incinerare.

Ministerul Cercetării și Tehnologiei a inițiat în cursul anului 1994 un program de cercetare pentru elaborarea unei tehnologii de incinerare a deșeurilor de dielectrici clorurați, cât și a altor reziduuri care pot da naștere la dioxine. Totodată, cercetătorii de la Institutul de Cercetări pentru Rafinării și Petrochimie din Ploiești au realizat dielectrici nepoluanți pentru condensatori electrii.

Corneliu-Anton COCIAȘU

Politica României în domeniul nuclear

Actuală situație internă și internațională cere adoptarea unei politici coerente în domeniul energetic care să permită României sălegerea, dintr-o plajă largă de opțiuni posibile, a variantei optime în funcție de interesele sale economice și politice. În condițiile unei relansări viitoare a economiei naționale și a creșterii deficitului de materii prime, nu există alternativă la energetică nucleară. Această opțiune implică rezolvarea unui complex de probleme ce pleacă de la formarea de competențe în domeniul nuclear și se termină cu asigurarea securității nucleare.

În anii '70 a inceput construcția Centralei Nucleare-Electrică (CNE) de la Cernavodă. Este o soluție agreeată de țările dezvoltate datorită securității nucleare avansate și în plus conferă României independență prin utilizarea drept combustibil a uraniului natural existent în subsolul său. Mai înainte, însă, s-a elaborat cadrul legislativ necesar desfășurării activităților în domeniul nuclear, concretizat în legea 61/1974, legă inspirată din modelul legislativ american. Supercentralizarea comunistă și-a pus însă amprenta, generând un viciu de fond: aceeași instituție a administrației publice centrale (Comitetul de Stat pentru Energia Nucleară - CSEN) găsea simultan promovarea activităților în domeniul nuclear și controlul securității nucleare.

La începutul anului 1990, în locul extragerii componentei de control al securității nucleare și păstrare a organului administrației publice centrale de promovare a activităților din domeniul nuclear, CSEN a fost desființat, iar legea 61/1974, în loc să fie amendată corespunzător, a fost ignorată deliberaț, deși nu este nici în prezent abrogată.

Atribuțiile CSEN au fost preluate de Comisia Națională pentru Control Activităților Nucleare (CNCAN) din Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului (controlul securității nucleare), RENEL din Ministerul Industriilor (realizarea investiției CNE-Cernavodă) și Institutul de Fizică Atomică din Ministerul Cercetării și Tehnologiei (cercetare - dezvoltare în domeniul nuclear și relații internaționale). Timp de aproape 5 ani nu a existat un organism care să elaboreze strategia în domeniul nuclear și să urmărească aplicarea ei, așa cum există în țările dezvoltate.

Comisia prezidată de Acad. M. Peculea, stabilită de guvernul Stolojan în septembrie 1992, pentru propuneri de organizare a domeniului nuclear în conformitate cu legislația în vigoare și practica internațională, a înaintat raportul său în decembrie 1992 guvernului Văcăroiu, în care se arată

necesitatea înființării unei autorități naționale în subordinea directă a guvernului.

În urma a numeroase alte demersuri, în a doua jumătate a anului 1994, s-a înființat Agenția Națională pentru Energia Atomică (ANEAL) în subordinea Ministerului Cercetării și Tehnologiei, cu atribuții în elaborarea Programului Nuclear Național, dar nu și în controlul modului în care se îndeplinește acesta.

Lipsa acestei componente de control a generat neregulile de la CNE Cernavodă și a condus recent la înlocuirea conducerii RENEL. Cert este că în acești ultimi 5 ani, cele aproximativ 250 de întreprinderi românești care au avut acceptul canadian de calitate au fost eliminate din competiție și au fost realizate contracte pagubitoare pentru statul român prin importuri nerezonabile.

Din punct de vedere legislativ se constată o situație extrem de periculoasă. Proiectul Legii privind condițiile de desfășurare în siguranță a activităților nucleare a fost înaintat foarte recent plenului Camerei deputaților de Comisia pentru industrie și servicii, pentru dezbatere și aprobare. Proiectul celelalte legi privind promovarea activităților din domeniul nuclear n-a fost înaintat de Guvern Camerei deputaților, deși a fost solicitat. Cele două legi ar trebui să suplinescă legea 61/1974. Prin abrogarea legii 61/1974 și promovarea doar a legii privind condițiile de desfășurare în siguranță a activităților nucleare, se deschide calea legală pentru nereguli.

Se impune, aşadar, necesitatea transformării ANEA în organ guvernamental cu atribuții atât în elaborarea Programului Nuclear Național cât și în girarea îndeplinirii lui, precum și completarea viitorului legislativ în domeniul cu Legea privind promovarea activităților în domeniul nuclear. Până la înaintarea acestui proiect de lege comisiilor de specialitate din Camera Deputaților sau Senat, este necesar ca în proiectul Legii privind condițiile de desfășurare în siguranță a activităților nucleare, la sfârșitul articolului 59, să se introducă un alineat nou care să specifică că prevederile legii 61/1974 privind promovarea activităților nucleare vor face obiectul unei alte legi.

C. DAN
Institutul de Fizică Atomică

Premise ale reconstrucției

Publicăm în continuare, sub forma reperelor programatice, elemente din proiectul actualizat de program politic al PN'TCD.
Organizațiile noastre teritoriale, precum și membrii partidului, în nume propriu, au posibilitatea de a face propuneri de îmbunătățire a acestui proiect și de a le transmite, de urgență, la redacția ziarului „Dreptatea”.

Servicii

Nu este un secret că în România sectorul terțiar, și în special al serviciilor, a fost neglijat cu bună știință, urmărire firească a neluană în considerare a unor drepturi naturale ale populației, precum: o viață decentă, informare obiectivă, liberalizare a personalității, acces la tehnica modernă (informatică, telecomunicații etc.).

Într-aceștia mai generală, în sfera sectorului terțiar intră transporturile și telecomunicațiile, comerțul, serviciile de turism, hoteluri și restaurante, activitățile finanțier-bancare, de asigurări, învățământ, sănătate, asistență socială, tranzacții imobiliare, alte servicii.

Dacă în democrație occidentală ponderea populației active ocupate în servicii depășește în general 50% (spre exemplu, S.U.A. și Suedia - 70,3%, Canada - 70,1%, Danemarca - 66,3%, în 1989), în România, cu toată creșterea din ultima perioadă, ponderea sectorului terțiar abia atinge 30%.

PN'TCD consideră, făță de această situație, că dezvoltarea puternică a acestui sector va fi beneficiu atât pentru atragerea forței de muncă disponibile sau disponibilizabile, cât și pentru îmbunătățirea sensibilă a calității vieții tuturor și a fiecăruia. Chiar dacă în ultimii cinci ani s-a constatat evoluția sectorului privat în acest domeniu, totuși marelle patron a rămas tot statul, care contolează peste 55% din sectorul terțiar, deși administrarea de către stat s-a dovedit a fi, în general, nefiabilă societății românești. Lipsită adeseori de concurență, funcționarea unităților de stat a dus de atâtea ori la dezordine, indisiplină și corupție. Cât despre indiferență în fața problemelor curente ale cetățenilor, se pare că ea a devenit cronica atât pentru factorii de răspundere cât și pentru mulți dintre funcționari și salariații publici. Considerăm că remediu este unul singur: privatizarea treptată, fie parțial sau totală, și apariția unor noi elemente concurențiale viguroase.

Finanțe și credit

Restructurarea și modernizarea sistemului bancar - capabil să ofere o gamă largă de servicii specifice agentilor economici cu capital privat, mixt sau de stat - constituie o condiție absolut necesară redresării economiei naționale. În conformitate cu experiența statelor dezvoltate, baza financiară a economiei de piață este creditul, ca o componentă principală în asigurarea resurselor financiare, alături de folosirea unei părți importante din profit.

În situația decapitalizării generale a agentilor economici și a resurselor limitate din sistemul

bancar în raport cu necesitățile prezente ale economiei românești, considerăm că se impun, cel puțin în această perioadă, reglementări rationale privind acordarea creditelor, în sensul existenței unor garanții de obținere a profitului.

Subliniem rolul important al unei bănci Naționale independente în condițiile economiei de piață, care

**Ion Corniță,
deputat PN'TCD
(Bacău):**

„Ce măsuri se preconizează pentru S.C. Letea - Bacău?”

Din 1990, producția de hârtie pentru ziar este mereu în pericol deoarece S.C. Leta - Bacău nu este aprovisionată ritmic cu lemnul necesar. Reducerea sau sistarea producției reprezintă un atentat la viața întregii prese, dar în special a celei independente. Ca să nu mai vorbim de spectrul somajului pentru salariați societății Leta. Măsura scutirii de taxe vamale a importului de hârtie pentru ziar este un paleativ care nu poate rezolva pe fond situația. Dl deputat Corniță îl întrebă pe primul ministru, dl Nicolae Văcăroiu, dacă a preconizat măsuri eficiente pentru rezolvarea acestei grave probleme.”

trebuie să acționeze nu prin măsuri de comandă, ci numai prin reglementări privind mecanismul crediterii, dezvoltarea pieței bancare și a bursei de valori, stimularea concurenței între bănci, inclusiv prin crearea băncilor particulare.

Fenomenul inflaționist, combinat cu stagnarea producției de bunuri și servicii ("stagflația"), a condus și conduce încă la scăderea drastică a calității vieții, în special a pădurilor sociale defavorizate din punct de vedere material. Dezechilibrul dintre masa monetară în circulație și oferta de bunuri și servicii nu poate fi eliminat numai prin politici monetare susținute de BNR (cu oarecare succes), ci trebuie intervenit asupra cauzelor principale: declinul economic. Aici se impune adoptarea cu curaj a unui program concret de restrucțurare a întregii economii, în conformitate cu o strategie adaptată economiei de piață cu caracter social, a interesului național și cu politica în domeniul a instituțiilor internaționale la care România este parte.

Reducerea deficitului bugetar și a datoriei publice, resorbarea inflației, renunțarea la împrumuturi - interne și externe - pentru finanțarea consimbului și a dobânzilor, lichidarea blocajului finanțier și prin îmbunătățirea organizării decontărilor între parteneri, înființarea unei

societăți naționale care să prelucreze datele privitoare la creditele acordate agentilor economici și să ofere informații referitoare la aceștia, înființarea unei societăți de asigurare a exporturilor în caz de faliment al partenerilor externi, economisirea în gestiune internă a agentilor economici, reducerea cheltuielilor autoritațiilor publice, eliminarea risipei, fraudei și evaziunii fiscale, a birocrației excesive, dezvoltarea sectorului privat mai ales prin măsuri pentru finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii, încurajarea sectorului terțiar, restrucțuirea sistemului de impozitare în vederea stimulării investițiilor constituie politici prioritare pentru eliminarea dezechilibrelor finanțier-monetare și începutul redresării și creșterii economiei românești.

Transporturi

PN'TCD preconizează conceperea și realizarea unui sistem echilibrat de transporturi (rutier, feroviar, naval, aerian), în concordanță cu raportul cerere/ofertă pe piața transporturilor, care să pună în valoare poziția geopolitică a României la acest sfârșit de mileniu.

1. Considerăm necesară proiectarea unui sistem complex de transporturi în funcție de perspectiva dezvoltării economice a României și de răcordarea la structurile mondiale de transporturi. Menționăm că în prezent oferta de transport public rutier (mărfuri și persoane) este insuficientă în special datorită calității infrastructurii (rețeaua de drumuri, șosele, autostrăzi, servicii specifice), dar și a mijloacelor de transport, cu puternic impact ecologic. Transportul individual ne situează pe ultimele locuri din Europa (în 1991, în România erau 67 mașini personale/1000 de locuitori, față de media țărilor dezvoltate de 400-600), dar, credem că mai importantă este valoarea ratei de risc rutier de circa 40 de ori mai mare decât media europeană.

Oferta actuală de transport feroviar este dezechilibrată, fiind insuficientă, în special pentru transportul de persoane în trafic suburban și pentru transportul de mărfuri cu valoare înglobată mare, respectiv excedentară pentru transportul de mărfuri de masă. În privința transportului aerian, oferta este, de asemenea, insuficientă atât prin infrastructură (aeroporturi, dotări, servicii), cât și prin mijloacele de transport care, cu mici excepții, nu sunt adaptate cerințelor moderne.

2. Tinând seama că legislația actuală este imperfectă și incompletă, sunt necesare reglementări pentru:

- armonizarea concurențială a pieței transporturilor (fiecare mod de transport trebuie să reflecte în costuri nu numai cheltuielile propriu-zise de transport, dar și costul adăugat datorită efectelor negative asupra mediului și societății);
- favorizarea transportului cu mijloace individuale;
- atragerea de capital străin la dezvoltarea și modernizarea infrastructurilor și pentru exploatarea modernă a acestora;
- promovarea participării tot mai

mari a capitalului privat, în condiții în care statul - ca reprezentant al interesului comunitar național - își păstrează dreptul la decizia finală în privința planificării priorităților valorificării concurențiale în domeniul.

Turism

România se prezintă ca o țară binecuvântată de Dumnezeu pentru dezvoltarea și practicarea turismului la scară economică, beneficiind de o diversitate extraordinară de condiții naturale care permit o multitudine de oferte turistice. Dacă acestea nu au fost puse în valoare, cauzele se găsesc în dotări și servicii turistice mediocre, în concepții funcționale simpliste, dezinteres, management defectuos, coruptie.

PN'TCD își propune să găsească soluții concrete pentru vitalizarea mișcării turistice prin:

- asigurarea unei noi structuri organizatorice, în care să predomine inițiativa particulară;
- profesionalizarea personalului din turism;
- perfecționarea cadrului legislativ, inclusiv prin promulgarea Legii turismului;
- asigurarea unei baze materiale de calitate, cuprinzătoare și rentabilă;
- îmbunătățirea ofertei turistice românești, inclusiv prin turism rustic și de cură;
- educație ecologică de masă prin sistemul de învățământ și prin alte mijloace;
- protecția turistilor în relație cu prestatorii de servicii turistice pentru impunerea calității serviciilor contractate;
- organizarea unui sistem eficient de promovare a turismului românesc în țară și străinătate;
- impulsivarea conectării turismului românesc la mari fluxuri turistice internaționale.

Să salvăm „Salvamontul”

Domnul deputat Mircea Mihai Munteanu a adresat Guvernului, în numele grupului parlamentar PN'TCD și PER, două interpelări.

În prima dintre ele, se remarcă faptul că datorită lipsiei unui sistem de salvare montană adecvat, în fiecare an se pierd în mod absurd câteva zeci de vieți omenești, aparținând, în special, celor tineri.

Dar România are un potențial turistic montan foarte ridicat. Această premisă naturală favorabilă impune ca, în efortul de dezvoltare economică generală a țării, să se includă și organizarea turismului montan. În cadrul acestui proces, trebuie să se asigure activității de salvare montană locul cuvenit.

Ca urmare, se cere Guvernului să inițieze un proiect de lege privind salvarea montană, întemeiat pe principii moderne și realiste.

Legea învățământului în dezbaterea Senatului României

Pozitția PNȚCD

In cadrul dezbatelor generale ale Legii Învățământului în Senatul României, dl. senator Vasile Vetișanu, președintele Grupului parlamentar PNȚCD din Senat, a prezentat în detaliu poziția programatică a partidului în problema Învățământului românesc, în general, și poziția față de proiectul de discuție, în particular. Tinând seama de prioritatea națională care trebuie acordată învățământului și de consistența punctelor de vedere exprimate public ziarului „Dreptatea” îl revine obligația do a face cunoscută aceasta poziție, prin prezentarea unui material de sinteză.

Legea învățământului, prezentată astăzi spre dezbatere în Senat este, poate, cea mai așteptată lege de către ani încoace. După cum se știe, vecnea lego comunistă a dăunat mult învățământului românesc, iar consecințele ei s-au prelungit până în zilele noastre. Schimbarea sistemului de învățământ a devenit posibilă după Revoluția anticommunistă din 1989, iar legea pe care o discutăm începând de astăzi poate crea, după cum spunea marele cărturar Vasile Pârvan, „un nou așezământ oficial de cultură socială și de cultură creatoare”, atât de necesar generațiilor tineri, avide să cunoască și să se formeze într-o școală modernă, având la bază libera dezvoltare a individualității și a personalității umane.

Considerând învățământul o prioritate națională, PNȚCD a inaintat încă din 1991 un proiect de Lege a învățământului, iar în 1993, alături de alte partide ale Convenției Democratisante, a prezentat o nouă propunere legislativă. În Senat, în cadrul Comisiei pentru învățământ și știință, poziția noastră a fost susținută de domnii senatori Tiberiu Vladislav și Mihail Buracu.

Așadar, o adevarată Lege a învățământului românesc trebuie să înălțe efectele nocive ale totalitarismului comunist, să reînnoade legăturile cu tradiția legislativă valoroasă în materie, să jaloneze pasii spre lumină și contemporaneitate ai tinerilor, în concordanță cu cerințele acestui sfârșit de mileniu.

Învățământul românesc trebuie repus în centrul culturii și al spiritualității, conceput ca un sistem deschis și democratic de instruire și educație, bazat pe valori științifice, culturale și morale, printre fericită îmbinare a factorilor educaționali - familia, școala și biserică.

Politica noastră în domeniul învățământului se bazează pe principiul egalităților sanselor, dar ține seama de diferențele individuale firești. De aici, un învățământ orientat către studiu diferențiat, stimulând elevii și studenții foarte dotați și promovând valorile autentice.

Pornind de la ideea că trebuie schimbată mentalitatea potrivit căreia învățământul este neproductiv, consu-

mator de resurse, când, dimpotrivă, sistemul educational face parte din categoria celor mai rentabile domenii, fiind creator de resurse umane – calificate și competente.

PNȚCD are convingerile că un stat liber și democratic are nevoie de cetățeni cu o bogată cultură generală, buni specialiști - la nivelul maxim al performanțelor individuale-, deschiși față de nou, mobili în gădire, înzestrati cu putere de discernământ, capabili de decizie și acțiune, solidari cu semeneii lor.

Dorim să proiectăm un sistem de învățământ care să dezvolte folosirea depinării și inteligenței și să transforme omul în robot, depozitar exclusiv al informației profesionale; învățământul trebuie să contribuie la dezvoltarea

**Ion Corniță,
deputat PNȚCD
(Bacău):**

„Pensionarii handicapați sunt condamnați la moarte.”

In județul Bacău, persoanele handicapațe care au dreptul, conform legii, de a fi ajutați de însoțitori nu au primit drepturile bănăște din decembrie 1994.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a transmis o dispoziție prin care pensionarii handicapăți să nu mai beneficieze de ajutorul unor însoțitori plătiți. Deci sunt condamnați la moarte rapidă și sigură.”

simțului estetic și să constituie un punct de sprijin moral și religios, să răsina a impune nimănui, cu forță, credința propriu-zisă în Dumnezeu. În consecință, susținem studiul religiei în școală, una din căile sigure de atenuare și eliminare a crizei morale, mostenite și perpetuate, a intoleranței, a suspiciunii și învidiei, atât de prezente în România de azi.

Un element fundamental al politicii noastre în sfera învățământului îl constituie imperativul redării motivației și demnității personalului

didactic printr-o salarizare corespunzătoare rolului său - salariul mediu în învățământ să fie superior salariului mediu din economie -, prin apărarea drepturilor - inclusiv instaurarea unei cvasi-inamovibilități -, dar și printr-o exigență sporită la realizarea actualui educational. Principiul concursului pentru ocuparea oricărui funcții, mai ales de conducere, îndrumare și control, trebuie să stea în atenția noastră.

Moderinizarea și restrucțarea învățământului, dezvoltarea metodidelor și tehnicilor moderne de instruire nu se poate realiza fără o strategie investițională coerentă, fără alocare bugetară în concordanță cu principiile reformei învățământului. În acest sens, susținem introducerea unui prag minimal de 6% din Produsul Intern Brut ca finanțare din Bugetul de Stat, concomitent cu folosirea și a altor surse: bugete locale, agenți economici, alte persoane juridice și fizice, proiecte de finanțare externă etc.

Bazat pe principiul subsidiarității, milităm pentru o reală descentralizare a sistemului național de învățământ, atribuind putere de decizie la nivel local, cu implicarea competenței, a răspunderii personale și prin asigurarea resurselor, dar și prin exercitarea unui control eficient din partea societății civile și a autorităților centrale și locale din învățământ. Organizații consultative și participative trebuie să se manifepte la toate nivelurile sistemului.

Susținem obligativitatea învățământului primar și gimnazial, până la vîrstă de 16 ani, concomitent cu sprijinirea prin buget în întregul învățământ de stat.

PNȚCD sprijină dobândirea de către instituțiile de învățământ superior a unei autentice autonomii universitare, fără presiuni și ingerințe de orice natură, dar cu asumarea responsabilității de către organismele de conducere. Învățământul superior trebuie restructurat prin echilibrarea componentei științifice cu cea umanistică, de care s-a ținut prea puțin seama în regimul comunist.

Sprujnim dezvoltarea cercetării universitare, ridicarea calificării profesionale a personalului didactic, schimbările internaționale, integrarea europeană, măsuri în vederea asigurării calității învățământului românesc.

Acordăm o atenție deosebită învățământului particular, ca subsistem concurențial care constituie o completare și o alternativă celui de stat, în condiție de asigurării calității, în conformitate cu standardele naționale, mai ales că acest învățământ a lipsit, fiind desființat după 1948.

În mod consecvent, PNȚCD sprijină învățământul în limbile minorităților naționale potrivit normelor și uzantelor europene, în ideea păstrării identității etnice, conservării tradițiilor și culturii persoanelor aparținând acestor minorități, fără însă a crea un sistem paralel de învățământ.

PNȚCD susține ideea educației permanente - inclusiv prin învățământ la distanță -, în beneficiul persoanei și al întregii colectivități, atât prin sistemul național coordonat de Ministerul Învățământului, cât și prin contribuția unor asociații și organizații neguvernamentale, școli populare - mai ales în mediul rural -, prin radio și televiziune etc.

**Remus Opris,
deputat PNȚCD
(Prahova):**

„Guvernul penalizează medicii fără a le crea și cadrul organizatoric necesar”

Prin Hotărârea Guvernului nr. 108/1995 se încearcă, pe bună dreptate, să se asigure continuitatea asistenței medicale în timpul nopții și în zilele libere. Dar a obliga medicul să semneze un angajament pentru asigurarea permanenței asistenței medicale înainte de a se organiza centrele de urgență este un procedeu neconstituțional, care declanșează nemulțumirile medicilor penalizați fără vină!

O componentă esențială a doctrinei noastre reprezintă protecția socială autentică a elevilor, studenților și personalului din învățământ.

Ca un corolar al punctelor noastre de vedere, susținem ca reforma învățământului trebuie să fie un pas înaintea reformei generale, deoarece numai un învățământ de calitate poate asigura resursa umană capabilă să realizeze progresul țării și integrarea sa europeană, potrivit tradițiilor și specificului naționii române.

În încheiere, reiterăm ceea ce am accentuat de la început că pentru noi învățământul se înscrise în categoria permanentelor. Drept urmare, el trebuie scos de sub incidența unor jocuri sau interese politice conjuratale, de partid. Acesta este sensul intervenției de față și din această perspectivă vom aborda și dezbaterea pe articole.

Intervenția dlui Tiberiu Vladislav, senator PNȚCD în legătură cu Legea Învățământului

În cadrul dezbatelor generale în Senatul României asupra proiectului legii învățământului, senatorul de Hunedoara, dl Tiberiu Vladislav, membru al Comisiei pentru învățământ și știință, a avut o intervenție în completarea poziției oficiale a PNȚCD, expusă de președintele grupului parlamentar, dl Vasile Vetișanu. În intervenția sa dl Vladislav a arătat că proiectul legii învățământului, votat de Camera Deputaților, corespunde într-o proporție de cel puțin 3/4 necesității de restructurare și modernizare a învățământului românesc.

În cadrul comisiei de învățământ și știință a Senatului, reprezentanții PNȚCD - dñii Tiberiu Vladislav și Mihail Buracu - au adus numeroase amendamente de fond și formă pentru a îmbunătăji în continuare textul supus dezbaterei Senatului. Aceste amendamente au rezultat în urma colaborării celor doi senatori cu reprezentanții ai departamentului de specialitate al PNȚCD, cu

membri ai Academiei, alte cadre didactice universitare, cercetători, studenți - toți membri ai partidului - de-a lungul unei perioade de peste 6 luni. De subliniat că cele mai importante amendamente propuse au fost prezentate în ultimele numere ale ziarului „Dreptatea”. Unele amendamente au fost acceptate în comisie, fiind incluse în Raportul prezentat Senatului, altele, neacceptate, vor fi susținute în cîmp de către reprezentanții PNȚCD.

Din prima categorie se remarcă formularea mai bună a articolului 9 vizînd studiul religiei în școală, articol 26 privind examenul de bacalaureat, art. 93 în care s-a reintrodus principiul inviolabilității spațiului universitar, art. 121 - cu referire la crearea sanselor egale de ocupare a posturilor de către persoanele aparținând minorităților naționale și altele.

Din a doua categorie, nu au fost acceptate reparațiile pentru personalitatele vieții științifice și

culturale care, din motive discriminatorii, nu au avut posibilitatea dobândirii titlului de doctor după cum nici prevederea posibilității anulării unor doctorate de tip „Elena Ceaușescu”. De asemenea, nu s-a acceptat majorarea cu 6% din PIB a pragului minimal destinat prin bugetul de stat învățământului românesc, după cum nu și-a găsit locul în Raport nici propunerea de sprijinire materială a elevilor capabili de performanțe deosebite, proveniți din medii defavorizate material și social.

În final, dl senator Tiberiu Vladislav și-a exprimat convingerea că plenul Senatului va înțelege însemnatatea acestei legi pentru învățământul românesc și o va finaliza înaintea vacanței parlamentare, iar, dacă va fi cazul, va accepta să lucreze și în unele zile de vineri, astfel încât să ofere acestui important segment, declarat prioritate națională, legislația pe care o merită.

Sinteza conferințelor de presă ale PNTCD

22 mai 1995

Participanți: Radu Vasile - purtător de cuvânt

Ion Diaconescu - prim vicepreședinte PNTCD

Sorin Lepșa - deputat PNTCD de Brașov

În deschiderea conferinței de presă, dl Radu Vasile a comentat, pe scurt, vizita delegației Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale, vizită care trebuia să aibă loc în februarie, dar care, la insistențele guvernatorului Băncii Naționale, Mugur Isărescu, a fost amânată pentru această lună.

În ceea ce privește aniversarea a cinci ani de la înființarea primului Parlament, dl Radu Vasile a precizat că această aniversare nu și are rostul, deoarece campania electorală din 1990 a fost dominată de minciună și violență, iar răspunderea **celor care au condus țara în urma alegerilor din 1990** nu poate fi stearsa.

Deoarece anumite măsuri cu caracter organizatoric și disciplinar luate în cadrul PNTCD au produs valuri în presă, dl. Radu Vasile a încercat să le explice. Astfel, eliminarea Ancă Cernea și a lui Marius Bostan a survenit ca o urmare logică a celorlalte sanctiuni pe care aceștia le-au primit, gradat, aceasta fiind ultima sanctiune care le mai putea fi aplicată. Motivul principal pentru care cei doi au fost sancționați este încălcarea sistematică a hotărârilor adoptate de forurile de decizie ale partidului. Afirmările conform cărora dânsii ar fi puternici, puri, anticomunisti și promonarhiști, dând de înțeles că restul membrilor partidului nu este așa, sunt complet hazardate, în opinia domnului Radu Vasile. În ceea ce privește demisia domnului Ioan Bărbuș din funcția de vicepreședinte al partidului și cea de președinte al Juriului de Onoare și Disciplina, „noi regretăm foarte mult acest lucru, dar, totodată, înțelegem că acesta a fost un gest de solidaritate cu fizica sa, doamna Ancă Cernea, care, în urma eliminării din partid, l-a pus pe total să intr-o situație dificilă din punct de vedere moral”, a afirmat domnia sa. „Ne pare foarte rău că un om de o mare probitate și onestitate trebuie să se confrunte cu această situație, însă îl înțelegem și-i respectăm gestul”, a mai spus dl. Radu Vasile.

Domnul Ion Diaconescu a dat detalii în legătură cu Delegația Permanentă a partidului, care va avea loc sâmbătă, 27 și duminică, 28 mai, la Alba Iulia. Principalul punct pe ordinea de zi este aprobatarea noului statut al partidului, de fapt, a amendamentei aduse în cursul celor trei ani de la ultimul Congres. Acest nou proiect de statut are la bază vechiul statut adoptat la Congresul din 1991 și statutul PNT. Referitor la discuțiile din presă apărute pe marginea acestui proiect de statut sunt simple „valuri”, nefondate, dovedindu-se că cei care au adus acuze acestuia nu cunoșteau nici vechiul statut. Este normal că într-un partid democratic să existe diferite păreri: de altfel, unanimitatea poate deveni chiar suspectă, însă nu diversitatea opiniilor a deranjat, ci maniera în care aceste poziții au fost făcute publice, sub forma unor declarații făcute de oameni fară nici o funcție în partid care să le permită acest lucru. De altfel, campania de presă declanșată de nemulțumiți de aceste amendamente a relevat adversitatea față de partid.

Andreea STAMATE

29 mai 1995

În deschiderea conferinței, liderii PNTCD au prezentat câteva legale de recent încheiate adunare a Delegației Permanente de la Alba Iulia, care a avut ca obiectiv principal adoptarea noului Statut al partidului. Noul Statut este adecvat realității acestei perioade de tranziție, atât pentru partidului, cât și din viața socială. Domnul Ion Diaconescu, care a intrat în democrație nu înseamnă unanimitate, ca în mentalitatea său să există dezbatere și discutare tuturor problemelor, recentele discuții ale delegației permanente nu înseamnă o ruptură în cadrul PNTCD.

O altă problemă abordată a fost recentul Congres al UDMR, care a purtatul de cuvânt al PNTCD, nu a luat în discuție și nu a rezolvat niciuna dintre mariile probleme cu care se confruntă. Succesul domnului Bela, care a fost reales ca președinte al UDMR, s-a datorat atitudinii reprezentanții ai vieții politice din Ungaria, care au subliniat că nu sunt extremiști. Domnul Radu Vasile consideră că aparținând unor documente ale UDMR privind autonomia teritorială pe criterii de contestarea caracterului național unitar al României ar influența campania electorală, determinând o reorientare a electoratului la probleme economice și sociale spre probleme de natură naționalistă și o modificare a opiniilor electorale că și echilibrului de forțe politice.

În ceea ce privește Raportul Adunării parlamentare a NATO, în care România nu este vizată pentru integrarea în NATO, domnul Radu Vasile a arătat că motivul acestei atitudini îl constituie puterea încrezătoare a României, care nu poate fi înlocuită de o altă naționalitate. În ceea ce privește Raportul Adunării parlamentare a NATO, în care România nu este vizată pentru integrarea în NATO, domnul Radu Vasile a arătat că motivul acestei atitudini îl constituie puterea încrezătoare a României, care nu poate fi înlocuită de o altă naționalitate.

Referindu-se la Legea privind regimul caselor naționalizate, care a votată săptămâna trecută în Cameră, domnul Răsvan Dobrescu a declarat că legea este nedreaptă, dezechilibrată. PNTCD susține două principii fundamentale: respectarea integrală dreptului de proprietate și garantarea apărării drepturilor chiriașilor. În opinia PNTCD, Legea care a fost realizată o redistribuire a proprietății imobiliare și reprezintă expresiunea concepției comuniste, acționând în interesul personal și de grup al demnitarii, având un acut caracter demagogic. Deputații PNTCD au votat împotriva acestei legi pe care o vor ataca la Curtea Constituțională.

Răspunzând întrebării unui ziarist de la Radio BBC, domnul Ion Diaconescu, a arătat că transferul de putere în cadrul partidului generația vîrstnică către cea Tânără nu va reprezenta un moment spart, nu se va realiza brusc, ci pe măsură ce vor apărea necesități de acest gen. În ceea ce privește evenuala retragere, la viitorul Congres al PNTCD, domnul Corneliu Coposu în poziția de președinte de onoare, domnul Ion Diaconescu a arătat că nu s-a avut în vedere această posibilitate atunci când a adoptat amendamentul privind existența unui președinte de onoare, Corneliu Coposu. În ceea ce privește evenuala retragere, la viitorul Congres al PNTCD, domnul Corneliu Coposu.

Corina

Personalitatea politică și supraviețuirea politică

In fieful de băstînă al celui mai odios putregai uman din istoria neamului - Scornicestii - poate tocmai pentru a curăța acel loc de amintire de coșmar, între 19 și 21 mai, în organizarea PNTCD și sub egida Fundației „Eduardo Frei”, s-au desfășurat lucrările simpozionului cu tema „Personalitatea politică și supraviețuirea în viață politică“.

Lucrările au fost deschise de către dl. Valentin Argeșeanu, deputat PNTCD care i-a prezentat pe cei doi invitați: dl Iées Bremmer, șeful campaniei electorale a Partidului Creștin-Democrat din Olanda și dl Michael Sijbam, șeful biroului de presă al Organizației de Tineret a aceluiși partid.

Lucrările simpozionului s-au desfășurat pe patru grupe de lucru, în care invitații au făcut expuneri și s-a dezbatut pe marginea subiectelor. Fiecare grupă - atelier de lucru a avut câte un subiect. Iată care au fost acestea: 1. Care consideră că este viziunea partidului dvs. pentru redresarea României? 2. De ce credeți că partidul are nevoie de o bază electorală solidă în zona

dvs.? 3. De ce are nevoie partidul de o organizație de femei? 4. Cum putem promova orașul sau satul din care provinim?

În partea a doua a zilei de sămbătă, 20 mai, s-au analizat desfașurarea unei campanii electorale. Cele patru grupe de lucru au prezentat referate tematici, astfel: 1. alegerile locale în mediul rural, 2. plan de campanie electorală în zona urbană, 3. campanie electorală mixtă, 4. campanie electorală în zona cu populație preponderentă vîrstnică.

Toate expunerile au fost urmate de comentarii și dezbatere.

În ultima zi s-a dezbatut tema planului de campanie de presă, dezbatută și ea în același cadru al celor 4 grupe de lucru. În încheierea lucrărilor de deputat Argeșeanu s-a adresat atât invitaților cât și participanților subliniind rolul benefici al acestor exerciții.

Nu putem să nu încheiem fără să amintim sărgul organizatoric excelent al gazdei: Organizația PNTCD Olt.

Luminița Sanda DUCA

Convocarea conferinței organizației Timiș a PNTCD

Biroul de Conducere, Coordo-nare și Control al PNTCD a con-firmat programarea celei de a doua faze a conferinței județene a organizației PNTCD Timiș, din data de 10 iunie, ora 9,30, în Aula Mare a Universității de Medicină. Conducerea centrală a partidului a hotărât să delegă la acest al doilea tur de scrutin trei repre-zentanți în vederea coordonării lucrărilor. Sunt așteptați la conferință delegați imputerniciți de către organizație locale, preșupuși și delegații de drept, conform statutului. Admiterea în sală a delegaților se va face pe baza carnetului de membru PNTCD cu cotizația achitată la zi.

Biroul de conducere al PNTCD Timiș

Barbu Pițigoi deputat PNTCD (Argeș):

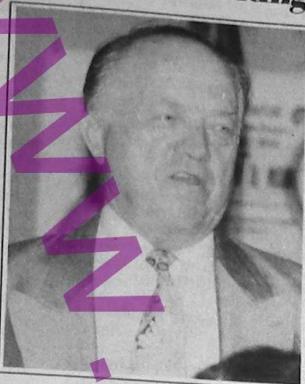
„Birocracia înormă rețea argeșeană de drumuri“

In județul Argeș, lucrările dezvoltare și modernizare rețelei de drumuri publice împiedicate de lipsa acordurilor dintre actele normative eliberate de Ministerul Transporturilor (nr. 1719/94) și de Ministerul Finanțelor (nr. 4765/94). Înțârzierea birocraticei finanțării, lucrările atâteterminate se degradează și constructorul nu poate beneficia de sezonul favorabil condiționat de lucrările.

ANUNȚ

Liceul teoretic „Ion Năvăsii“ - Toploveni, de la care elevii, anunță împlinirea an de la trecerea în nefuncționare și desființarea Stanca model de dăruire pentru tâței și dascăli.

Case ieftine, construite cu credite vantajoase, acordate pe termen lung

Conferințele săptămânale ale Organizației Muncitorești Centrale a PNȚCD

Ora: 17

1 iunie 1995 - Dl. Alexandru PALEOLOGU senator

8 iunie 1995 - Dl. ing. Constantin TUTUNARU - va conferința pe tema: "CONSERVAREA TRADIȚIILOR ROMÂNEȘTI ȘI CAPACITATEA DE INNOIRE" și Dl. Tomo Iosif POPESCU - reprezentantul PNȚCD în Polonia va conferința pe tema: "SPULBERAREA CĂTORVA CALOMNII"

15 iunie 1995 - Dna. Ana BLANDIANA președinta ALIANTEI CIVICE va conferința pe tema: "RESPONSABILITATEA CIVICA - RESPECTAREA ÎNDATORIRILOR PE CARE OAMENII LE AU FĂTĂ DE SOCIETATE"

de procese celor care au construit abuziv, dar până în prezent justiția nu a soluționat nici măcar unul singur. Răspunzând numeroaselor întrebări adresate din sală, d-l Julian Crețu a reușit să lăturească multe dintre problemele celor prezenți. Ca și deschiderea, închiderea conferinței a fost marcată de cuvântul d-lui Ion Lambru, președintele OMC, care în numele organizației pe care o conduce a mulțumit atât invitaților cât și fidelilor participanți la conferințele săptămânale.

(M.V.)

Consecințele „revoluției decembriște din România”

Potrivit unui obicei stabilit de mai multă vreme, conferința săptămânală de joi, 25 mai, a Organizației Muncitorești Centrale a PNȚCD a fost deschisă de către d-l Ioan Lambru, președintele organizației. După ce a făcut apel la solidaritate pentru unirea forțelor oamenilor conștienți din România în vederea răsturnării rămășișilor comuniști ce mai impunează țara, d-l-i-a dat cuvântul d-lui dr. A. Colțofeanu, care a conferințat despre „Consecințele revoluției decembriște din România”.

Conferențiarul și-a dezvoltat discursul pornind de la opinia că în decembrie 1989 nu a avut loc o revoluție ci o lovitură de stat. D-sa și-a argumentat această părere pornind de la ideea că o revoluție ar trebui să aducă o schimbare radicală, de regim, urmată de

terorist prins. La toate acestea s-au adăugat nemulțumirile Moscovei față de obținută oricărei reforme, și, mai cu seamă, îngrijorarea pe care o stărnește psihică a acestuia (paranoia schizofrenică). Or, Ceaușescu, prin poziția sa deținătoare a multe secrete militare

rusă, parte din ele vândute în beneficiu propiui Statelor Unite. A fost deci înlocuit cu un om al Moscovei, Ion Iliescu. De aceea și procesul de la Târgoviște a fost o mască.

Dacă tot ce se întâmplă din '89 încoace nu este altceva decât o restaurare sub forme mascate a domniei comuniștilor. Iar nelegiuurile legiuitorilor, cu aparență de democrație precum Legea 18 și Legea caselor naționalizate nu sunt altceva decât o confiștură furtului facut de regimul comunist. Așa se explică și teama de Regie, singurul garant al dreptății, al respectării legilor, al constituției și mai cu seamă al demnitatei omului.

In partea a doua a intrunirii d-l. V. Lis, vicepreșumul sectorului 2 a facut o informare despre starea administrației locale, după care a răspuns la întrebări puse de dñi Ilie Vlăscanu și Tiberiu Vladescu.

A mai luat cuvântul pr. Maftei, venit din Canada, care a îndemnat la vigilință față de manevrele comuniști și care nu pot fi combatute decât prin UNIRE.

L. S. DUCA

Înălțarea Domnului - Ziua Eroilor

Hramul Bisericii „Domnița Bălașa”

Dată-mi-a toată puterea în cer și pe pământ. De acea, mergând, învățătoare neamurile publică în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Să iată Eu sunt cu voi, în toate zilele, să te sărbătorim veacurilor. Mergeți în toată lumea și să vă boalați Evanghelia la totă făptura. Cel ce va fi să se va osândi. Veți lua putere venind Duhul Sfânt și să vă fiți măriți până la marginile celor mai înalte Măslinișor, i-a binecuvântat, iar un nor l-a adus la ochii lor și s-a înălțat la cer și a șezut de-a lungul lui și s-a întors la Ierusalim cu bucurie mare.

Aceasta sunt ultimele învățături rostite de Iisus Săi, în 40-41 de zile de la Învierile, după ce a înălțat la cer făcându-se nevăzut. Iată că ce grea să te încredință: Să-i fie martori până la sfârșitul lumii, propovăduind Evanghelia la toate amuri și botezând toate neamurile. Este misiunea noastră să te înțelești și să te acuzați împreună cu Iisus. Iar Eu, când Mă voi înălțat pe pământ, îi vorbesc pe toți la Mine" (Ioan, 12, 32). Astăzi, la 19 iunie, să ne întărimu cu toată ființa noastră, ultima urmă a lui Iisus. Minune săvârșită nu pe pământ, ci în cer, ci prin momentul înălțării de pe pământ la cer. Astăzi noi, patrunși de credință în Învierile lui Iisus, să îi vorbim nu numai ucenicilor săi, ci ne-am sărbătorim doar unul singur, și chiar și nouă, celor de azi care am asistat la înălțarea sfântă slujbă. „Dacă ai văzut, Tomo, ai crezut;

fericiti cei ce n-au văzut și au crezut". Iată-ne, aşadar, pe noi ce ne închinăm astăzi Sfintei Înălțări, că suntem printre aceia la care S-a gândit, la care s-a referit direct Mântuitorul după Înviere „fericiți cei ce n-au văzut și au crezut”. În aceste cuvinte ne vedem cuprinși, deci, și noi, cei de azi, care nu L-am văzut și nu l-am răsfățit. Răsfățirii, dar noi credem în Înviera lui Iisus. Noi venim și ne închinăm sfintei cruci cu Iisus răstignit pe ea. Prin urmare să ne deschidem mintea, inimă și sufletul la cuvintele prin care Iisus s-a referit direct și la noi când a afirmat „fericiți cei ce n-au văzut și au crezut”. După ce am liturgisit Sfânta Înălțarea a Domnului, ne dăm seama că în această zi viața noastră susținește o primete o dublă dimensiune. Prima este aceea pe care ne-a conferit-o Mântuitorul prin cuvintele „fericiți cei ce n-au văzut și au crezut” noi fiind plini de credință în Fiul lui Dumnezeu chiar dacă nu L-am văzut întrupat ca „Fiul al Omului”, El fiind și fiu al Tatălui Ceres. A doua dimensiune ne-o conferă amintirea celor ce ne-au premers și s-au jertfuit pentru noi, care suntem urmașii lor. Cu gândul la ei, ne rugăm pentru ei căci lor le datorăm totul. El ne-a înălțat pe firmamentul istoriei; ei au înălțat soarta noastră pe verticala neamului; ei s-au înălțat prin dragoste desăvârșită față de noi, ca moștenitori ai lor; ei s-au înălțat atunci când au coborât în mormânt cu visul ridicat la ceruri pentru urmașii urmașilor lor; ei s-au înălțat ca fi ai Bisericii străbune și eroi ai neamului pentru ca noi, urmașii lor, să le păstrăm credință, să păstrăm tot ce ne-au daruit ca moștenire prin jertfa și sacrificile lor. La rândul nostru, prin credință în Iisus Hristos, prin slujirea Lui, prin rugă noastră ce o datorăm eroilor acestui neam, ne înălțăm din tină spre curăție; eroilor acestui neam, ne înălțăm din oceanul întunecat al suferințelor

cotidiene la trăirea creștină, la exemplul luminos al eroilor; ne înălțăm din lăuntrile patimilor trupesti și desăvârșirea sulfetească a Evangheliei. Nu omul a creat ideea. Dimpotriva. Ideea îl desăvârșește și îl înalță înțelepciunea cerească. Ideea, ca formă a credinței, este dimensiunea ce-l definește pe om și este creația Tatălui Ceres. Prin natura sa materială omul este o viațătoare printre celelalte viațătoare. Înse din el, prin gândire, prin sufletul său omul este om, căruia Bunul Creator l-a destinat: „creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul”. Ca urmare, omul său biserică, fără credință și un corăbier fără boala. Răsfățește fără să poată ajunge vredodă la tîntă, la scopol său suprem, la mânătuire. Pentru ce numai cel ce va crede și se va boteza se va măntui, iar cel ce nu va crede se va osândi. Înălțarea lui Iisus este o încheiere a misiunii sale pe pământ. Dar tot Iisus ne spune „iata Eu voi fi cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacurilor”. Deci Înălțarea Lui, sezând de-a dreptă Tatălui, este un început. Este începutul vieții noastre creștine de trăire întru Hristos fără că El să se afle cu trup omeneș printre noi. De la Sfânta Înălțare, creștinul nu mai trăiește cu Hristos ci trăiește în Hristos. Precum cosmul nu trăiește în obiect, ci obiectul trăiește în cosmos, tot așa și Hristos trăiește în noi, ci noi trăim în Hristos și tocmai prin asemenea trăire îl aveam pe Hristos în noi. Prin credință noastră, prin închinarea noastră, prin rugă noastră ne vom alătura celor care se mărturisesc pe Hristos până la sfârșitul veacurilor. Drept aceea, „fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru Cel din Ceruri este desăvârșit”.

Preot Icom Stavrofor,
Pavel ZUZU

Dreptatea

9

Judecata istoriei

Istoria are și neprejuiul dar de a judeca cu nepărtinire faptele contemporanilor noștri, pe care noi nu avem curajul sau destoinicia de a-i cunoaște drept și adevărat.

Mihail Kogălniceanu

Cel mai adesea, modul în care sunt considerați oamenii politici diferă în chiar timpul vieții lor sau chiar în perioada carierii de politiciani pe care au îmbrățișat-o. Lăsând la o parte răul pe care împreună cu Roosevelt l-a făcut unei bune părți a Europei pe care au lăsat-o la cherbului lui Stalin, pentru poporul englez, Winston Churchill a adus o însemnată contribuție la susținerea moralului, organizarea rezistenței și sfârșirea victoriei. Toate acestea nu l-au impeditat ca după terminarea victorioasă a războiului, să cădă în alegeri iar în circumscripția electorală în care a candidat, un fermier total necunoscut să se apropie de scorul realizat de premierul conservator.

Germanii, supuși unor restricții ironiașe prin pacea de la Versailles din 1919, pradă inflației și unui somaj distrugător, și-au pus speranța în promisiunile lui Hitler. Beneficiind și de atenuarea crizei economice pe plan internațional, s-a reușit redresarea economică a reich-ului german, iar în august 1939 acesta ajunsese la o poziție și întindere teritorială excepționale. Orbîta, națuna a fost entuziasmată de victoriile asupra Franței, Belgiei, Olandei, Norvegiei, Greciei și asupra Uniunii Sovietice în prima parte. Hitler era la apogeu și divinat. După înfrângerea de la Stalingrad, în doi ani și trei luni, Germania înfrântă devenise un mormân de ruine, numără cinci milioane de morți și un număr mult mai mare de oameni fugiti din calea hoardelor lui Stalin, sau expulzați de guvernele polonez și cehoslovac. După ce dusește tara la un dezastru unic în istorie, Hitler și-a pus capăt zilelor.

Cu Stalin, în viață, popoarele Rusiei și milioane de inconștiențe din întreaga lume, s-au comportat nu numai ca față de marea invadător, dar și considerându-l un adevărat părinte al popoarelor. În timp ce nenumărați compatrioți de-a-săi putrezeau în Gulaguri, Stalin era adulat de un Sartre și atâtă alii ca el. A trebuit să intervină la XX-lea congres al Partidului Comunist al URSS ca să înceapă punerea în adevărată lumină a acestui odios personaj.

Trebue să intervină timpul pentru ca oamenii politici de mare importanță să fie judecați, nepărtinitori, sau aproape. Un om politic este considerat în final, nu prin ce a promis, ci pentru cele ce le-a mințit, nu pentru victorii efemere, ci prin realizări durabile. În fapt, prin ceea ce lasă în urma sa.

II

Atunci când a crezut că francezii nu-l mai înțeleg, uitând ce a făcut el pentru Franța, de Gaulle a părăsit scena politică. Cel care intruchipează rezistența împotriva ocupantului străin, nu mai intrușează sufragile ce el consideră că i se cuneneau. A lăsat în urma sa, însă, o Franță redevenită o putere de care trebuie să se țină seama, un partid care și acum este cel mai bine structurat în eschierul politic de la apus de Rin, o renastere a măndriei patriotice, aceea de a fi francez.

Ion Brătianu, marele sfetnic al Regelui Carol I, a lăsat în urma sa

independența statului, reforme ce au început o rapidă modernizare, după secole de asuprire otomană. Sub sceptru Regelui Ferdinand, Ionel Brătianu a lăsat o țară întregită în hotarele ei naționale, o reformă agrară unică și prin aceea că posesorii s-au lăsat de bunăvoie să fie depozitați. Avea să cunoască, însă, marea nerecunoștință a maselor, de altfel frecventată în istorie.

Carol II, regele care i-a urmat nu tatălui, ci nedreptul său fiu, a lăsat în carteia neamului o dictatură ce i-a profitat doar lui și camaralei cel înconjura, un amestec de buferie și butaforie în grandioase manifestări lipsite de orice bază reală, declarări pompoase după care au venit cedarea Basarabiei, a nordului Bucovinei și regiunii Herta, a Ardealului de Nord-Vest și Cadrilaterului dobrogean. Dar, nu mai puțin adevărat este că el însuși fiind un om de ridicată cultură, a făcut mult în acest domeniu pentru țară, să-ă preocupați de urbanism și a căutat să văslăească într-o mare europeană în care o furtonă urmă alteia. Dacă Regele Mihai a fost silit să părăsească tronul împotriva imensei dorință a poporului român, Carol II a trebuit să părăsească țara în care cele mai calde sentimente de care se mai bucură, erau cele de indiferență.

Regele Mihai intruchipează destinul unui mare nedreptățit în anii '40, prin abandonarea țării noastre de către occidentali. De ură și fură ce o înfearță doar la pronuntarea numelui său, de către chiriașul fără chirie de la Cotroceni. De lehamitea unor români, uitători de istorie sau neinteresați de această disciplină. Mă gândesc la ce a scris Vlad Georgeșcu în volumul său de istorie a românilor, despre Regele Mihai: „fusese un rege bun, precum bunicul său Ferdinand, Modest și democrat, eu simtul datoriei față de țară, un simt care lipsise tatălui său, ar fi putut ajunge un rege mare, asemenei lui Carol I”.

Iar în zilele noastre, tatăl său, Carol II, rege fără mormânt, își doarme somnul de veci într-un sicriu pe un podium, în capela Familiei Braganza, la Lisabona.

Pentru a sintetiza ce a lăsat în urma sa Iuliu Maniu, am să-l citez pe cel care, legitim, moral și eficient i-a urmat la conducerea partidului. Iată ce scria Cornel Coposu: „Iuliu Maniu a reprezentat cu fideliitate interesele vitale ale poporului român și lupta pentru libertate, democrație și demnitate națională. Să nu-i uităm marele rol cu l-a jucat în pregătirea și alipirea Transilvaniei, concepția modernă politică fi ce privește minoritățile naționale și opozitia dărăfa de trei dictaturi: a lui Carol II, a generalului (auto) devenit Mareșalul Antonescu și cea comunistă.

Inginerul care nu a semnat în viața lui încă un singur proiect, care

Acelorași dictatori li s-a opus președintele PNL, Dinu Brătianu, care a lăsat în urma sa, redactat în 1949, și un testament politic în care prefigură reazul ce va trebui să-l joace România într-un concert european.

III

Să ne punem întrebarea, ce să-ă întâmpla dacă, dintr-un motiv sau altul, rusofonul de la Cotroceni ar dispare brusc de pe scena politică, care ar fi patrimoniul său nematerial ce i-l va inventaria istoria? Desigur, o istorie în concepția clasică, *sine ira et studio*, cum preconiza Publius Cornelius Tacitus, nu înșălărlile barzilor de serviciu, slugile de la televiziune, penitariilor de la „Vocea României” și a altor ditirambiști care se îngrășă din slabiciunea, la proprietate și la figurat, a unui popor anemiat în bună parte fiziologic și în prea destulă parte și intelectuală.

Spre deosebire de ingineria sa de apă de ploaie, ar lăsa în urma sa o carieră politică deloc neglijabilă, în care marxismul ar apare ca un fir roșu explicativ și conducător. Dacă în prezent nu sunt cunoscute public legături cu serviciile speciale sovietice și cele de sub comanda supremă a predecesorului său la președinția republicii, poate că viitorul va lămuri și aceste capitole, pe lângă pregătirea imensei dorință a poporului român, Carol II a trebuit să părăsească țara în care cele mai calde sentimente de care se mai bucură, erau cele de indiferență.

Regele Mihai întruchipează

destinul unui mare nedreptățit în anii '40, prin abandonarea țării noastre de către occidentali. De ură și fură ce o înfearță doar la pronuntarea numelui său, de către chiriașul fără chirie de la Cotroceni. De lehamitea unor români, uitători de istorie sau neinteresați de această disciplină. Mă gândesc la ce a scris Vlad Georgeșcu în volumul său de istorie a românilor, despre Regele Mihai: „fusese un rege bun, precum bunicul său Ferdinand, Modest și democrat, eu simtul datoriei față de țară, un simt care lipsise tatălui său, ar fi putut ajunge un rege mare, asemenei lui Carol I”.

Iar în zilele noastre, tatăl său, Carol II, rege fără mormânt, își doarme somnul de veci într-un sicriu pe un podium, în capela Familiei Braganza, la Lisabona.

Pentru a sintetiza ce a lăsat în urma sa Iuliu Maniu, am să-l citez pe cel care, legitim, moral și eficient i-a urmat la conducerea partidului. Iată ce scria Cornel Coposu: „Iuliu Maniu a reprezentat cu fideliitate interesele vitale ale poporului român și lupta pentru libertate, democrație și demnitate națională. Să nu-i uităm marele rol cu l-a jucat în pregătirea și alipirea Transilvaniei, concepția modernă politică fi ce privește minoritățile naționale și opozitia dărăfa de trei dictaturi: a lui Carol II, a generalului (auto) devenit Mareșalul Antonescu și cea comunistă.

Inginerul care nu a semnat în viața lui încă un singur proiect, care

nu a condus măcar o oră nici un sănțier are și va lăsa în urma lui vrute și nevrute, văzute și nevăzute originale și copiate. De la înaintașii său ce trebuia să dispară nu numai politic, dar și fizic, pentru a lăsa liber scaunul de partid și de stat, a copiat stilul de lucru, vizitele de lucru, comandatura supremă asupra armelor, polițialilor de tot soiul, dorobanților, tulumbagliilor, poterelor, zapicilor, arănaților și bac-bulucbagilor. La preluat herghelia cailor puterii cu care aleargă pe benzina contribuabilului, înțâlcând normele de circulație, trimite mesaje în țară și peste țări și mări. Ca și mai vârstnicul său coleg de partid căruia i-a fost subordonat până spre sfârșitul anului 1989, semnează opere, al căror ciclu este deocamdată la început, dar ale cărui editări apar la loc de frunte în tărurile internaționale de carte, bibliotecile publice, cele ale ambasadelor și ale ambasadiștilor. Tot așa, se pricepe la toate, dă indicări prețioase în halele de vechituri în care se împăchetează fumul și se argăsește pielea de cloșcă. La treccerea sa prin tăruri este mobilizată reînnoita cooperativă „Alaial” iar directori și directori cauta să-i imite zâmbetul unui chip satisfăcut de rezultatele obținute într-o producție de care nimeni nu are nevoie. Dar titanul Olteniei are și părțile sale originale. De pildă, teoria binefacerilor ce pot fi datorite unui despot luminat. Atât că prima mare binefacere a luminării despătului i-a profitat lui însuși. În timp ce se tragea din toate părțile, fiecare în cine și ce putea, luminarea balconului unde se instalase cu altă denumire nouă CPEX abătea orice obuz, orice grenadă, orice glonț. Tot originală este și teoria democrației originale, ca și cum ar putea exista așa ceva, alături de o gravitate originală, un kilogram original, o roată în cinci colțuri.

Nu ar lipsi ca părți originale nici înovațiile lingvistice, ce stau atât de bine sub nasul unui șef de stat care pe lângă limba de lemn învăță în lungi cursuri și felurile aplicării practice, se adresează direct și indirect concetătenilor cu expresii diplomatice precum „sula-n coaste”, „golani”, „măi, animalule”, „umilul de deputat”.

Tot ca laturi originale ale unui original șef de stat într-o democrație originală trebuie să inventariem înțâlcarea celor mai elementare principii ce stau la baza democrației, care nu poate exista decât într-un fel, fără doar și poate: darea de indicații ilegale și nedrepte organelor de justiție, de altfel obișnuite mai mult cu ascultarea organelor superioare de partid și de stat, decât a părților, chemarea la ordine, numirea și revocarea după bun plac a oricărui ministru, începând cu cel dintâi, rușinea de neșters a chemării bandelor minerești ale lui Cozma să lovească la propriu și la figurat în tineri, în opozanți, în intelectuali formati, - asigurarea puterii prin sprijinul unor partide extreme în care se amestecă nostalgia comunismului pur și declarat ca atare cu sovinișmul cel mai dur.

Dar cel mai grav lucru ce l-ar lăsa și îl va lăsa în urma chiriașul de decesiunile netulburat din Cartierul Primăverii, va rămâne acela că din decembrie 1989 a ajuns acolo unde a ajuns și că, precum orice ateu crescut și educat ca atare, nu crede în Judecata de Apoi, uitând sau neînțând seamă, nepăsându-i nici de judecata istoriei.

Constantin MAREŞ

Sorin Lepșa, deputat PNTCD (Brașov):

„Ce soluții sunt preconizate pentru Făgăraș?”

Făgărașul este unul din orașele țării în care somajul depășește 20-25% din populația activă. Având în vedere sectorul special al industriei chimice făgărașene, dl deputat Lepșa se adresează primului ministru, Nicolae Văcăroiu, întrebându-l dacă Guvernul a preconizat soluții concrete de remediere a situației explosive. De asemenea, este întrebat dl Gheorghe Tinca, ministrul apărării, dacă are soluții pentru revigorarea societății cu profil militar ROMPIRO - Făgăraș.

O viață de om - o pagină de istorie: Părintele Simion Man la 85 de ani

Scriu cu emoție aceste rânduri. Ele sunt rodul unor convingeri îndelungate, purtate, cu intermitență, pe întinderea a peste 15 ani. În pragul anilor '80, când mă pregăteam să scriu romanul *Pensuna Barbagă* (pe atunci intitulat, desigur provizoriu, *Steljăr pe stâncă*), aveam mare nevoie de date autentice și de detalii despre personalitatea lui Iuliu Maniu. De unde să le iau? M-am adresat în dreapta și în stânga. La început, numai informații vagi și nesigure. Acestea însă nu mi erau suficiente pentru *ceea ce urmăream*: azezarea în centrul viitorului român a eroului național (căci astăzi era pentru mine și atunci) Iuliu Maniu, alături de alți doi eroi illustri: Avram Iancu și Simion Bărnuțiu. Am continuat deci investigațiile. Și astfel, am ajuns la un personaj, care de la început m-a impresionat prin extrema sa modestie, prin totalul dezintereselor săi de persoana proprie, dar cu o venerare nelimitată față de ilustrul său mentor și consătean.

L-am cunoscut deci pe părintele Simion Man, locuitor al Băii Mari de pe sfârșitul anilor '40, când refuzând să se supună infamului decret comunista de interzicere a Bisericii Unite cu Roma, a fost nevoie să-și părăsească

parohia ce-i fusese încredințată în 1936 și să-și caute slujbe funcționării supratireure, a să și a familiei sale. Primele întrebări pe care i-le-am pus s-au referit desigur la Iuliu Maniu: că de bine l-a cunoscut, de căte ori s-a văzut, ce-ai discutat, ce știe despre suferințele lui Iuliu Maniu în închisorile comuniste, ce-mi poate spune despre familia ilustrului bărbat de stat. Înainte de a-mi dezvăluîne unele amănunte despre întâlnirile domniei-sale cu eroul viitorului meu roman, părintele Simion Man mi-a fămănat două cărti de dimensiuni modeste: una despre Ion Maniu - student, alta despre Clara Maniu ca președintă a Reuniunii Femeilor sălajene. Am aflat astfel că tatăl lui Iuliu Maniu a fost nepot de soră al lui Simion Bărnuțiu, care, pe când se afla profesor la Universitatea din Iasi, l-a întreținut la studii (juridice), dându-i, cum se zice, diploma de avocat în mână. Aflam deci lucruri inedite și despre un al doilea erou al caruia mele: Simion Bărnuțiu.

Multe au fost momentele ce m-au emotionate în tinerețea mea și în cariera mea de preot, mi-mărturisit într-o din convingorii părintele Simion Man. O dată, să menționez că pe

taboul de absolvire a liceului din Sighet-Silvaniei, în 1929, am reușit să impun următorul motto: „Noi, în timuri de restrângere/Și de neagră în vrăjire/Vom fi stâlpă de desttepăre/Și izvor de înfrângere”. Apoi, un al doilea moment s-a petrecut de Sânzieni, în 1936, când am fost instalat ca preot chiar în satul meu natal, la Bădăcin. La intrarea în biserică parohială am fost primit cu mare înșufletire de săteni, căci în ajun la liturghia din capela familială, aflată chiar în casa sa din dealul Tarinei, unchiul și binefăcătorul meu Iuliu Maniu mi-a felicitat în cadrul festiv și, respectând o sfântă tradiție, mi-sărutat mâna, ca unu reprezentant al Mântuitorului printre pământeni.

Mai apoi? Alte amintiri?

Cele mai multe triste: ocupăția maghiară a Ardeului de Nord, suferințele pe care le stiu toți, iar la 1 decembrie 1948, desființarea Bisericii noastre. Alt șir de suferințe. Dar eu nu m-am descurajat în nici o împrejurare. Am avut mereu încredere că Dumnezeu le va îndrepta pe toate. Și aşa s-a întâmplat. Chiar în timpul ocupăției, am avut și două bucurii: am reparat acoperișul bisericii, cu săndru și sârătura, și am primit, în 1943, vizita episcopilor Iuliu

Hossu și Ioan Suciu.

Văd că nu vă plângeti.

Nu-mi stă în fire. Dacă vreți însă să notați și necazuri, scrieți că pe data de 18 septembrie 1940, la zece zile după ce a intrat armata de ocupăție în Bădăcin, am fost ridicat și, împreună cu preotul Liviu Pop din Siciu, am fost legați la Simeleu și apoi trimisi la închisoarea din Zalău. Aici am stat 8 zile. Liviu Pop a dat declarație că se refugiază, iar eu, prin schimb cu un preot maghiar din Aiud, am fost eliberat. Important este însă că am supraviețuit tuturor nemorociilor: în 1944 am trăit marea bcurie a dezvoltării Ardeului de Nord, iar în decembrie 1989, aceeași bcurie a anului decretului de interzicere a Bisericii Greco-Catolice. Am fost răspătit din plin pentru ne pierderă speranței. Și-n plus: am avut fericirea ca înainte de părăsirea această lumă să văd mormântul sfânt și să vizitez frumusețile cetății Eterne.

Așadar sunteți împăcat.

Pe deplin împăcat.
Atunci nu-mi ramâne decât să vă urez sănătate și multe bcururi la sărbătoarea sa de ani de viață. Să-l aveți pe toți cei dragi aproape!

Victor IANCU

Arhivele PNT

Partidul Tânăresc, înființare, doctrină, programe

Declarația de principii a Partidului Tânăresc

Destul de repede, Partidul Tânăresc și-a format un punct de vedere clar asupra problemelor care frângătoarea România anului 1919.

Problema agrară, ardentă prin imperativul improprietăririi tărânilor, autonomia locală, competența și cinstea funcționarilor statului, stînta de carte și sănătate pentru popor, o fiscalitate progresivă - care să-i protejeze pe cei mai slabii, un stat mai puternic - dar în folosul poporului și buna convițuire cu minoritățile naționale, în spiritul declarării de la Alba Iulia sunt punctele principale ale gândirii tărânesti. La început cuprinse într-o „Declarație de principii” aceste elemente vor fi destul de repede dezvoltate și exprimate mai detaliat în programul partidului.

In fiecare an, se poate observa grija și responsabilitatea celor care conduceau destinația acestui partid de-a lungul anilor și actualiza aceste programe.

Chiar din „Declarația de principii”, publicată în 1919 pe care o prezentăm înălțătură, se deosebă acel spirit unic al dreptății, nou atunci în politică

Partidul Tânăresc și Muncitor s-a născut din nevoia organizării politice a maselor tărânesti și municiști, ca să pună capăt stăpânirii despotică și gospodăriei ruiniatoare a partidelor României vechi.

Partidul Tânăresc și Muncitor cheamă tărânește și municiștii României ca să se organizeze pentru a dobânde partea de putere în stat, cuvenită numărului, rostului și însemnatății ei.

Partidul Tânăresc și Muncitor se ridică împotriva tuturor partidelor vechi, întocmite de cei puțini și bogat, ca să stăpânească pe cei mulți.

Partidul Tânăresc și Muncitor va lupta pentru deplina libertate a tărânilor și a municiștilor, pentru răspândirea lumini și a bunei stări în mijlocul ei.

Partidul Tânăresc și Muncitor nu se va întovărăsi decât cu oamenii noi, care au dovedit că voiesc cinstit binele poporului.

Împotrindu-se vointei vechilor partide, de a urma cu stăpânirea și exploatarea mulțimii muncitoare, Partidul Tânăresc și Muncitor, pregătește desăvârsirea unirii cu fratii din Ardeal, Banat, Basarabia și Bucovina, care într-un singur glas au hotărât să nu se amestecă cu nici unul din partidele clasei stăpânoare din vechiul regat.

Partidul Tânăresc și Muncitor va lupta din răsputeri:

Pentru gospodăria rurală și națională

1. Înscrierea în Constituție a principiului de proprietate, fără nici o mărginire, și folosirea exproprierii pentru împroprietărea sătenilor, în scopul ca întregul pământ al tării să ajunga în stăpânirea numai a celor care îl muncesc. Pământul se va da în proprietate individuală ca la 1864, nu în obște.

2. Împroprietărea sătenilor fiind o necesitate de stat, statul va ușura plata pământului de către

românească și care a fost susținut cu consecvență - alături de respectul necondiționat adus libertății - în orice împrejurare de către partid. Izvorul a ceea ce se va numi mai târziu deputația socială.

Aceasta „Declarație de principii”, în fond este prima „carte” de identitate pe care o dăruiește României nouă partid. Și care dovedea astfel că știe ce vrea și mai ales pentru cine luptă.

Iar acei oameni extraordinari, care începeau să se impună, erau sătări de conștiință că prin consecvența și curajul lor - într-o lume atât de indiferență marilor spiritelor - își riscau chiar viață! Principiile morale în fața celor materiale! O luptă poate inegală, dar pe care Democrația creștină o consideră ca facând parte din firescul existenței sale, alăturate demnitatei umane. O idee care se cristalizează tot mai pregnant în Partidul Tânăresc și îi va propulsă în istorie.

Dinu GHIA

săteni, luând asupra sa jumătate din preț pentru acoperirea sumei necesare, statul va pune o dare pe avere, odată pentru totdeauna, asezată în chip progresiv. Această dare va atinge mai tare averile sporite în vremea războiului mondial.

3. Statonnicarea prețului pământului expropriat se va face pe temeiul declarării facute de proprietari în vederea plății dărâilor către stat.

4. Socializarea pădurilor, a minelor, a carierelor, a zăcămintelor de petrol și a gazelor naturale.

5. Pentru întărirea gospodăriilor tărânesti, se vor face înlesnările obștilor cooperativelor de producție, aprovizionare și desfacere în comun, bâncilor populare și se va organiza federalizarea lor pe temeliu puternice și autonome.

Pentru administrația obștească

6. Neatârnarea deplină a comunei, stăpână pe mijloacele ei proprii, și cărmuită de aleșii ei; numai adunarea satului putându-i chema la răspundere și înlocui. Orânduire asemănătoare pentru plasă și județ.

7. Înlăuirea jandarmeriei rurale printr-o poliție sătească.

8. Organizarea unui corp de funcționari de meserie, pe temeiul unui statut general, care să statonicească norme generale pentru alegerea, stabilirea și menținerea tuturor funcționarilor publici și să le asigure deplin traiul, printr-un salariză potrivit, ca să li se ceară să mențească fără pregeu și să aplice legile fără părțire.

9. Întemeierea unui organ alcătuit din oameni luminați, care să pregătească legile înainte de a fi înaintate corporilor legiuitoro.

10. Adunarea Deputaților aleasă pe temeiul votului universal și al reprezentării minorităților, va

îi corporul legiuitor. Senatul va fi desființat.

11. Pentru deplina chezăuire a rostirii voinței poporului întrig în treburile de interes obștesc, se va înscrive în Constituție dreptul de consultare directă a populației (referendum).

Pentru școală și credință poporului

12. Răspândirea științei de carte prin întemeierea de școli în fiecare sat, prin cursuri pentru învățarea plugării și meșteșugurilor de către adulții, prin formarea unui cor învățătoresc pregătit și cu existență asigurată pe deplin; organizarea completă a învățământului profesional și dezvoltarea învățământului secundar normal, tehnic și universitar.

13. Așezarea bisericii pe temelia celei mai desăvârșite autonomii.

Pentru sănătatea și bunăstarea poporului

14. Reconstruirea satelor și clădirea de locuințe sănătoase, prin mijlocul cooperativelor de construcție și cu ajutorul statului.

15. Clădirea de locuințe ieftine pentru muncitorii și populația nevoiașă de la orașe.

16. Întemeierea de infirmieri, farmaci, băi populare, organizarea asistenței femeilor lezuite și a copiilor sugaci, precum și ajutorul medicalui în toate satele prin răspândirea asigurării împotriva boalei la cărei susținere va contribui bănește și statul.

17. Dezvoltarea asigurărilor sociale la orașe.

18. Organizarea combaterii epidemiei, a oficii și a sifilisului și pelagrei.

Pentru muncitorii de la oraș

19. Acordarea libertății absolute de asociație și întrunire, recunoașterea legală a sindicatelor, precum și a tuturor celorlalte drepturi ce le-au fost hărăzite prin statutul internațional al muncii, statutoric în tratatul de pace.

Pentru bugetul poporului

20. Desfințarea prestației.

21. Desfințarea dărâilor pe lucruri de întâia trebuință.

22. Așezarea tuturor dărâilor pe temeiul creditului progresiv.

23. Statonnicarea unei dări pe avere, ridicată, odată pentru totdeauna, care să atingă averile progresiv și în special pe acelea sporite în timpul războiului.

24. Urmărirea și confiscarea averilor făcute prin fraudă și jefuirea bunului public, îndeosebi de către actualii și foști slujbași fără de lege, în timpul războiului.

25. Participarea statului la toate căștigurile exportului și importului.

26. Trecerea la stat a Băncii Naționale a României.

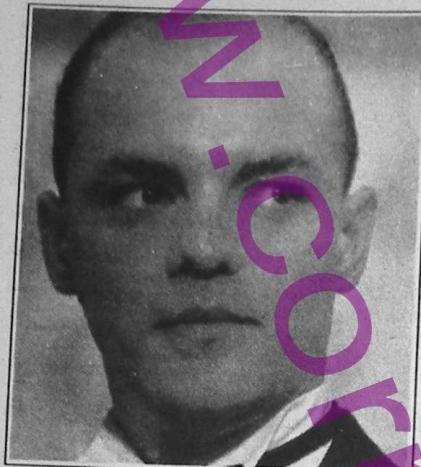
Pentru minoritățile naționale

27. În ce privește minoritățile naționale, Partidul Tânăresc și Muncitor își însoțește în total declarația de la Alba Iulia.

Un pelican în Levant

Cxistența în sine a unei companii particulare de teatru în România post-decembriștă - sătul fiind predispoziția Puterii pentru încurajarea inițiativei culturale liberal-centralizante - constituie un eveniment remarcabil. Atunci când compania rezistă și în plus, lansează spectacole importante se poate vorbi despre un miracol, sau „numai” despre dăruire, talent, profesionalism, sau mai simplu, despre **Deamna Valeria Secu**. Intr-adevăr, Teatrul Levant al domniei sale confirmă o dată în plus valabilitatea acestor afirmații cu recenta premieră *Pelicanul de August*

Strinberg. Viziunea regizorala a d-nei Cătălina Buzolau transpune tragedia unei familii în care egoismul feroce și crucea mamei și finge pe toți la moarte printr-un joc tensionat, bine echilibrat între momente de ură, iubire, patetism, inocență, luciditate și minciună. Tot acest complex de stări pe care le parcurg rând pe rând personajele se dezvoltă într-un ritm permanent susținut de trimitere și rezolvări ingenioase. Accentul cade alternativ pe manifestările exterioare, atitudini, comportamente și reprezentări ale sfâșierilor interioare, ale psihozelor sau răbufnirilor subconștientului, stabilindu-se astfel duble relații: aparente și profunde.

Prezenta doamnei Valeria Secu în fruntea distribuției ridică de la bun început ștacheta interpretărilor la nivelul măiestriei artistice, cu nuanțe subtile ale gestului și glasului ce urmează orice gând, orice sentiment. Dl. Mircea Rusu se impune ca un partener rafinat și intelligent ce stăpânește în egală măsură registrul comic și pe cel al pasiunilor. Alături de aceștia, evoluează doi tineri, încă studenți la ATF - Oana

Tudor și Vlad Zamfirescu - care fac dovada unor calități deosebite, suprapuse în mod fericit peste prospetimea și entuziasmul vârstei lor. Lipsa de experiență și trădează arar și numai în scenele de mare încârcătură psihologică, căci, în general, ei sunt capabili să acopere cu multă expresivitate cerințele rolurilor lor. Partitura încredințată lui Valentin Popescu, aceea a soțului decedat ce nu și poate găsi liniste în lumea umbrelor, obligă la un gen de creație actoricească rar întâlnită pe scenele noastre. Pentru ceilalți, el este nălucă obesescă. Pentru cei amintirilor, volumul fără contur, reflexul oglinzi; prezență și absentă deodată. Iar domnia sa reușește să fie toate acestea prin plastică mișcărilor sau a rigidității, prin mobilitatea sau inflexibilitatea chipului, prin puținile cuvinte rostite ca un ecou al celor ce-l cizează sau gemetele provocate de suferință nealinată nici în moarte. Să izbutește să fie mai mult decât atât, un susținut încă legat de cei vii prin firele nevăzute ale iubirii față de cumplita-i soție, ale afecțiunii pentru fiica slabă, ale înțelegerii pentru băiatul deznădăjduit sau prin legile nescrise care cer răzbunare și pedeapsă. Un limbaj transverbal al trupului, al aerului ce-l învăluie, al luminii ce-l urmărește discret marchează elementul central pe care este clădită practic întreaga concepție a regizoarei.

Construcția spectacolului datorează mult mișcările scenice, iar coregrafulă Mălină Andrei găsește modalitățile cele mai adecvate pentru a sugera acest univers frământat, punctându-l prin dansuri primitive, mișcări de păpuși mecanice, aluzii erotice sau stop cadre. Muzica originală compusă de dna Dorina Crișan Rusu și interpretată direct pe scenă de doi instrumentiști răsună în acorduri puternice, amenințătoare sau apăsătoare, nu mai mult decât o soaptă persistentă. Acestea rezonează straniu în atmosfera Sălii Dalles a cărei stare de jâlnică părăsire (din păcate) reprezintă un cadru scenografic ideal. Senzația de degradare și abandon, de mediu lipsit de bucurie și speranță, unde doar moartea duce spre eliberare se instaurează cu fiecare obiect alăturat peretilor scorajoji, luminatorului cu geamuri sparte, țevilor ruginite de la fiecare din nivelurile spațiului de joc. Frunzele aduse de vântul furtunilor din alte luni, mirosurile de lemne ude arse și de seu provoacă olfactiv spectatorul, implicându-i toate simțurile în emoția actualui de participare.

Dogăția de elemente nu obosește, căci ele sunt subordonate unei idei clare a montării, care face din „Pelicanul” de la Teatrul Levant un spectacol adresat unui segment larg de public. Bine primit de critică, el este totodată, deschis iubitorilor de teatru, accesibil prin limpezimea cu care este prezentat textul tragic al lui A. Strinberg și prin calitatea mesagerilor acestuia.

Anca ROTESCU

„Revoluție și contrarevoluție”, cel mai important document scris vreodată despre măreția creștină

Să nu vă temeți, văzându-i titlul, că aveți în față o carte gen „Revoluții și Reformă”, a revoluționarului Ion Iliescu. Dacă această carte ar fi scrisă de către un român în 1990, și dacă ar fi citit-o 15.000 de oameni, care ar fi vorbit fiecare unui număr de doi-trei prieteni despre semnificațiile ei, și dacă din aceștia s-ar fi ales alți 15.000 de oameni care să citească, și tot așa, să asigurăm că altul ar fi fost climatul moral în această țară, iar continuatori comuniștilor n-ar mai fi putut să ajungă la cămașa ei.

Autorul cărții, profesorul brazilian Plínio Correa de Oliveira, în vîrstă de 87 de ani, și-a consacrat întreaga viață demontării mecanismelor revoluției, născută „dintr-o explozie de pasuni haotice care duc la distruc-

tere de decenii, Plínio Correa de Oliveira și-a continuat lupta cu absolută încredere în victoria finală a bineului asupra răului. „Convingerea lui izvorăște din faptul că el să angajat în slujba Domnului, ca un sclav al iubirii pentru Preacurata Fecioară Maria. (...) El merge înainte cu

deplină și continuă nădejde în promisiunea Domnului nostru că porțile iadului nu vor învinge”, stă scris undeva, în cuprinsul cărții.

Deosebită și înălțătoare este editura bucureșteană care a angajat să publice această carte. Nu a săcuit-o, până la urmă, găsind-o „prea catolică”. O importantă instituție catolică a studiat apoi cartea, în același scop. Nu a făcut-o nici ea, găsind-o „anticatolică”!

În cele din urmă, cea care a scris pentru prima oară pe pământ românesc despre această carte, ziarista Vera Maria Neagu, a înființat o editură, TRADITIE, și cu ajutorul de la Dumnezeu (manifest, între altele, în acordul conducerii de la Alpha

Limba noastră-i limbă sfântă!

Secolul vitezei - cum a fost supranumit secolul nostru - se apropie foarte repede (se poate alt fel?) de sfârșit... Tocmai de aceea, probabil, viteza face din ce în ce mai multe victime, chiar în domeniul care n-au tangență cu tehnica propriu-zisă, ci cu tehnica... vorbirii. Printre cele mai recente se numără și „vitezătorul GE (George) PRUTEANU, alias „Storcătorul de gazete” de la Evenimentul Zilei, alias „Rostitorul de vorbe” de la Tele 7 abc, alias „Culegătorul de perle” de la „Cuvinte potrivite” ale TVR 1. Cu ocazia unei mese rotunde la care au fost invitați reprezentanți mai mulți posturi TV particulare și d-na Georgeta CHIRI de la TVR, Ge Pruteanu a pledat în favoarea cuvintelor scurte (indiferent din ce limbă le-am „importă”), care răspund tendinței spre a exprima sintetică, mai rapid (în pas cu... secolul nostru!). Printre exemplele date a fost și WEEK END, pe care G. P. îl preferă lui SFÂRȘIT DE SĂPTĂMÂNĂ - care ar fi prea lungă (expresia, nu perioada de timp!) - deși realitatea românească dovedește exact contrariul. Lui Carmen MOVILEANU, de pildă, WEEK END îi-a părut prea scurt, de aceea desigur - ea prezenta, între 20 și 25 mai a.c.,

Când GE (!) Pruteanu o ia pe „scurtătură”...

programul TVR al viitorului „sfârșit de... WEEK END” (adică al „sfârșitului de sfârșit de săptămână”). Deși situația este „jenantă”, de la ea (de la C. Movileanu) n-avem pretenții ca de la G. P. care, prin în „vâltoarea” exprimărilor rapide (din lipsa de timp inherentă unei care aleargă după atâția iepuri!), face gafă după gafă... Mai întâi, imitându-l (fără să stie!) pe Cătălin TARLEA de la TVR (pe care l-am criticat la momentul respectiv), Ge Pruteanu „rostește”, de căte ori are ocazia, „Ge CĂLINESCU” (în loc de George Călinescu), lucru nepermis, mai ales la cineva care dă sfaturi de exprimare corectă! Cum ar suna, de exemplu: ME EMINESCU, TE ARGEZI, LE BLAGA ?!

În al doilea rând, dându-se „mare” și în cunoașterea limbii franceze, G. P. a... scurta expresia UN HOMME AVERTI EN VAUT DEUX, citând-o fără „EN”. (Să traducerea - UN OM AVERTIZAT VALOREAZĂ DOB�U - este „după ureche”, corect fiind: „PAZA BUNĂ TRECE PRIMEJDIA REA” - lucru de care n-aținut seamă „rostitorul” Tele 7 abc-ului). Un ultim exemplu (măcar de-ar fi ultimul!) este legat de expresia latină CUI PRODEST?, cu varianta QUID PRODEST?, pe care G. P. o reduce la una singură (CUI PRODEST? - Cui îi folosește?), deși există și cealaltă, care înseamnă: „La ce bună luă ce folosește?” În încheiere, îi ofer și eu un citat latin: „NON OMNIA POSSUMUS OMNES!” (Nu le pot face singur pe toată!), care a dat naștere și altor vorbe înțelepte: „Decât mult și prost, mai bine puțin și bun!”

... Mai potolește-ți elanu!, dragă George „GE” PRUTEANU!

Prof. Gh. CONSTANTIN

Press Impremerii de a o tipări fară să primească nici un ban înainte o lansează la 18 martie 1995 pe piață.

De Domnul ca această carte, despre a cărei parte finală un editor din SUA afirmă că este „cel mai important document scris vreodată, cu excepția Bibliei”, să ajungă în primul rând în măini generației tinere, ca ea să poată salva Civilizația creștină!

„Revoluție și Contrarevoluție” este o carte care se citește în Postul Mare al Sfintelor Paști și în săptămâna Luminăță, și în toate zilele, să ne lumineze pe noi toți!

Vera Maria NEAGU

Victoria și Marian Zidaru - expoziție de sculptură pe tema învierii

/ Carnet plastic

Soții Victoria și Marian Zidaru - în ultimii ani - sunt prezentat în fața publică de frumos, aşadar a celor interesați de artă, cu cîteva expoziții cu tema "Noul Ierusalim".

Despre prima expoziție personală din acest ciclu tematic, organizată în 1992 în Salaanele "Simeze", am scris.

Se înțelege că-am văzut și expozițiile ulterioare organizate în tără; cele din

străinătate „mi-au scăpat..."

Inspirate din credința în Dumnezeu, din creștinism, aceste expoziții pe largă latură strict artistică s-au vrut și se vor sănătățe un mijloc de propagandă (acesta-i cuvântul adevarat), și spectacol religios, vizând adâncirea credinței în suflurile oamenilor, dar și impunerea unor poziții, atitudini (ca să nu le spunem teze - cuvânt și mai grav și pretențios) noi. „Sursa” acestei „pledării” o constituie „Cuvântul lui Dumnezeu” transmis și suzit de stătători ai mănăstirilor „Noul Ierusalim” în perioada sărbătorilor de Paști ale anului 1995 (aca cum precizează textul cei doi artiști). Cuvânt ce se aude în orasul Pucioasa (unde s-a ridicat Mănăstirea „Noul Ierusalim”) de patruzei de ani.

In recenta expoziție, organizată sătă în cadrul Galeriei de Artă „Simeze” din Capitală, vizitatorilor li se oferă, tipărite pe hârtie fină și bogat ilustrate, extrase din „Cuvântul lui Dumnezeu”. În ceea ce mă privește și pentru că nu sunt specialist în domeniu, și pentru că și materie de credință cred în ceea ce și cum ne-a învățat și ne învăță biserică noastră sărămoșească - nu mă voi angaja în nici o „teoreză” și cu atât mai mult, în nici o „dispută” de ordin teologic (are cine-o face și cu mai multă competență), ci mă voi strădui

doar să urmăresc rezultatele cu caracter artistic generate de credință, soții Victoria și Marian Zidaru sunt artiști plastici de mare sensibilitate: ambii sunt absolvenți ai Academiei de Artă din București, ultimul fiind și

și specificitate religioasă decât de artă, expoziția ne oferă o serie de creații artistice de marcă inspirate din creștinism - toate cu o mare încârcătură simbolică. Regăsim, în forme noi, de regulă de dimensiuni mici și albe, simbolul crucii, adică al vestirii lui Cristos și al măntuirii. Cele mai multe sunt bogat (deși discret) ornamentate cu elemente florale, vegetale sau cu însemne impuse de tradiția creștină. Pentru că suntem în universul simbolurilor, trebuie să menționez existența unor compozиții monumentale cioplete în lemn cu mare mes- teag și putere de esențializare și sugerare - veritabile alegorii ale unor concepte sau personaje creștine. Am în vedere cele trei compozиții intitulate „Naștere de Inger” - de mare rafinament artistic Adam și Eva (Noul Adam), cea mai grăitoare formă de unitate - izvor de viață - pe care o reprezintă Femeia și Bărbatul. Privind-o mi-am amintit de Cosmin Petruș, după care, în lăburi cei doi soți au drept de viață și de moarte unul asupra celuilalt. Există, de asemenea, și câteva remarcabile compozиții sub formă de tablouri (peisaje) cu mare putere de vibrație, deoarece elementele naturii (copaci, iarbă, cerul) se completează cu însemne religioase adânc grăitoare (Sfânta Virgină - Stară îngerească; Osapejii creștini; David omorând pe Goliat).

Vizitatorii sunt puternici atrași de două grupajele de icoane (câte 7 în fiecare), în care tehnicele și vizuinile tradiționale, consacrate în timp, inclusiv icoanele cu forme în relief sunt impletite cu tehnici și vizuni noi concretizate în lucrări de mare și

profundă originalitate. Un rol important îl joacă cromatica. Galbenul - aurul, albul, verdele, albastru, griul - toate în infinite tonuri - și armonizează superioară și ingenios. În primul grupaj, predomină scenele biblice prevestitoriale: Ioan Botezătorul; Buna Vestire; Nașterea Fecioarei Maria, Dumnezeu (imagină - întruchipare simbolică) și altele.

În al doilea grupaj sunt cuprinse câteva dintre scenele cu mare încârcătură simbolică ale vieții lui Christos: Schimbarea la fată; Intrarea în Ierusalim, Înălțarea, Trămbița lui Dumnezeu etc.

În fine, simbolul Patriei, al României - pe care fiecare, dintr-un răscut și crescut în mirificul „spațiu mioritic” îl purtă în suflet de-a lungul întregii noastre vieți - este surprinzător (prin originalitate, fanterie și întruchipare) ilustrat prin compoziție - unică în felul ei - intitulată „Valiza Regelui Mihai I al României - Valiza binecuvântării”.

În toate „serțările” ei - opere sprețeze la număr - tronează România cu însemnele ei caracteristice: cruce, aur, lut, roadele pământului etc. în culori adânc grăitoare. Dar, mai ales, descooperim în această „valiză” istoria tragică a poporului român, genial surprinsă prima strofă a poeziei „Testament” de Tudor Arghezi:... În seara răzvrătită care vine,/ De la străbunii mei până la tine/ Prin răpi și gropi adânci./ Suite de bătrâni mei pe brânci/ Si care, Tânăr, să le urci te așteaptă,/ Cartea mea-i siule, o treaptă.”

Și expoziția soților Victoria și Marian Zidaru reprezintă o treaptă.

M. AUGUSTIN

cadrul didactic în această înaltă instituție de învățământ artistic.

Lăsând la o parte desfășurarea panoramică, impresionantea constituită din „Acatistul Sfintei Virginia”, cusut pe pânză de casă de Victoria Zidaru (Doamne cătă truful), cămașă și grupajul de cămașă ale Domnului - un fel de cămașă a morții îmbrăcată de Tudor Vladimirescu - cu care se înveșmântătoare adeptă. „Noului Ierusalim” - și care în mai mult de ritual

Mituri pentru viitor

Semnul Toleranței adună anul acesta sub egida UNESCO personalități din toate domeniile întruniri internaționale de mai mare sau mai mică amplioare pentru a căuta și adânci sensurile profunde ale cuvântului.

O astfel de ocazie a adus-o în România pe doamna Polixene Kasdas din Grecia ca participantă la cele „10

Zile de Toleranță” desfășurate la Sibiu. Personalitate complexă, amintind prin pregătire de spiritul academic al lumii antice, domnia se afirmă cu simplitate că a studiat mai întâi științele fizico-chimice și apoi psihologia și sociologia, iar formarea sa artistică o jalonează cu studii de inițiere în pictură, sculptură, teatru și poezie. Toate acestea se regăsesc în proiectul O REȚEA A MITULUI, inițiat în urmă cu cinci ani ce își propune să trateze toleranța din perspectiva spiritualității omenerii și a accesului la trepte superioare de conștiință și armonie mondială.

În demersul său, artista pornește intuitiv de la mitul Persefonei, simbol al coborârii în străfundurile pământului, al renașterii ciclice a naturii și continuă cu un proces logic de înțelegere a gândului de început care o ajută să găsească următorii pași. Într-o primă etapă, ea a plămădit din lut atenian acoperit cu vopsele metalice colorate o serie de mici sculpturi ce au fost apoi oferite prin intermediul unui „Apel la Participare” artiștilor din lumea întreagă. Acești idoli, numiți Chrysalii - intru închinarelor lui Domnului Iisus Christos - așezăți în mediul înconjurător, se vor transforma și se vor întoarce încet, sub acțiunea intemperiilor, înapoi în pământ, dar pe alte meleaguri decât cel grec, purtând

însă un mesaj identic de refinvieră și preschimbare a ființei umane. După modelul lor, alte forme mitice sunt modelate de artiștii mapamondului, între ei stabilindu-se o rețea de comunicare dinamică. În timp ce Chrysalii se ramifică pe planetă, idoli asemănători, dar mai mari, (până la un metru înălțime) urmăzează un pelerinaj prin locurile sacre ale Greciei. Dublul traseu este în întinderea dnei Polixene Kasdas o formă de redesenare a planiglobului ca pe o hartă în-evoluție, rețea constituind un model pentru o societate viitoare afiată în permanentă interacțiune.

Iată deci că miturile primordiale pot oferi un nou orizont de regăsire a identității omului, o viziune unificatoare în diversitatea infinită realităților contemporane, care cel mai adesea atomizează viață și reinstrează haosul. Dar haosul ascunde niveliuri superioare de organizare pe care artista elenă le percepe de-a lungul traseului său inițiatic și le mărturisește în însemnările sale: „În străfundurile pământului nu există nici margini, nici repere exterioare. Traversez un labirint cu ziduri care se restrucătorizează cu fiecare pas pe care îl fac. Trăiesc în haos și mă conformez configurației experienței mitice. Săvârșesc ritualul mitic și mă supun legilor haosului.” (R.A.)

● Semnal ●

Semnal nou pe harta Galaxiei Gutenberg a apărut recent odată cu lansarea primului număr al periodicei bimestriale Semnal teatral, editată de UNITER. Interesantă deopotrivă și pentru profesioniști și pentru iubitorii de teatru, publicația își propune „să deschidă unghiul spre relația Teatrului cu Societatea și Cultura”, după cum subliniază în editorialul său, criticul Marian Popescu. Dacă este așa, și lăsăm pe cititorii să decidă, iar ca argumente cităm cîteva din titlurile acestui număr de debut: Politica dincolo de Politie; Ce se întâmplă în teatrul românesc; Extremismul Politicii și căutarea nouului teatru. Lăsăm, de asemenea, cititorului plăcerea de a descoperi conținutul rubricilor permanente, farmecul ilustrațiilor sau prezentarea grafică deosebită, începând chiar cu cea a copertei, realizată ca în cazul tuturor aparițiilor de la editura UNITEXT de plasticiana și scenografa Adriana Grand. În finalul celor aproximativ 100 de pagini, un rezumat și o selecție în limba engleză oferă șansa dialogului cu oamenii de teatru pe alte meleaguri. (Eugeniu Roman)

viața religioasă, cultura teologică și știri din activitățile altor biserici din lume. Am remarcat din sumarul nr. 5 titlurile următoarelor articole:

Temeiuri canonice pentru reactivarea Mitropoliei Basarabiei; „Panislavismul: Moscova-Belgrad-Tiraspol” și foarte interesanta călăuire a pilidelor: „Fericiti cei milostivi”.

Rezumatul apare la Chișinău și îl urăm rod bun în activitatea pe care o duc, cu oameni plini de suflet creștinesc.

Petre MANDEA

Presă Ortodoxă în Basarabia

„Omega”, fiind singura revistă cu profil religios, care sperăm că va deveni un bun sfătuitor al credincioșilor. Găsind în paginile ei articole privind

Dincolo de viața politică destul de șovăitoare cu care sunt confruntați români de dincolo de Prut, Biserica lor este despărțită de Biserica din România, merge pe un drum mai bine ales. Viața enoriașilor cunoaște o creștere a nivelului de spiritualitate, participarea la slujbele religioase și datinile creștinești este din ce în ce mai numerosă, iar grija față de locașurile de cult este mai mare. S-au

Interviu cu dl. deputat Valentin Argeșanu, președinte al Organizației județene Olt a PNȚCD

Domnule deputat Valentin Argeșanu, vă rog să prezentați cititorilor căteva date biografice.

M-am născut în satul Căzănești, comuna Verguleasa, județul Olt, pe 24.04.1950. Vin dintr-o familie cu stare materială mijlocie. Când eram în clasa a treia primară, tatăl meu a fost arestat de organele fostei securități și de atunci începând un adevărat calvar pentru întreaga familie, fiind confruntați cu foarte mari greutăți materiale. După eliberarea tatălui meu situația noastră a rămas la fel de grea; colectivizarea, un tată bolnav al căruia sfărșit a survenit prematur la vîrstă de 57 de ani, o mamă cu o infirmitate contractată în timpul detenției soțului și a eforturilor supraomenești depuse pentru a

Sorin Lepșa, deputat PNȚCD (Brașov):

„Porcii mistreți pun în pericol culturile agricole făgărașene”

Cu multe sacrificii și mari cheltuieli, țărani de la poalele muntișoarelor Făgăraș reușesc să-și cultive pământul, pentru ca în final munca lor să fie adesea zădărnicită de animalele sălbătice și, în special, de porci mistreți care năpădesc culturile de cartof și porumb.

Fenomenul se repetă de câțiva ani fără a se lua măsuri și fără ca țărani să fie despăgubiti. Dl deputat Lepșa îl întrebă pe dl Aurel Constantin Ilie, ministru apelor, pădurilor și protecției mediului, dacă pentru 1995 a prevăzut măsuri concrete pentru apărarea culturilor din această zonă.

crește cei trei copii minori, eu fiind cel mai mare, la 9 ani.

Am absolvit liceul teoretic „Radu Greceanu” din Slatina la vîrstă de 19 ani, vîrstă până la care, pe lângă școală, am lucrat de toate, ca să-mi ajut familia. După stagiu militar, m-am angajat la întreprinderea de Aluminiu din Slatina, unde am lucrat până în 1992, când am fost ales în Parlament.

Sunteți unul din fondatorii Organizației PNȚCD Olt. Ce anume a determinat implicarea dv. în viața politică și apartenența la PNȚCD?

Mai întâi vreau să vă spun că nu am fost membru PCR și nu aș fiaderat la acest partid pentru tot aurul din lume. Din fragedă copilarie am urât sistemul comunist datoritar tatălui meu care era un om foarte ager și cunoșteau în amănunt istoria și trecutul politic al țării. Încă de la 14 ani, vîrstă de la care am început să ascult regulat posturile de radio „Europa liberă” și „Vocea Americii”, tata îmi povestea despre Iuliu Maniu și Ion Mihalache și despre cum ar fi arătat România sub ideile și principiile țărănistă da că peste noi nu ar fi fost impus sistemul comunist.

Am aderat la PNȚCD și pentru faptul că de când mă stiu am îmbrățișat dreptatea și adevărul

pentru care în timpul perioadei comuniste, în viața de zi cu zi, am avut mult de suferit.

Din 1992 sunteți membru al Camerei Deputaților. Cum înțelegeți să vă exercitați mandatul de parlamentar?

Îmi amintesc că, încă din octombrie 1992, un ziarist mi-a pus aceeași întrebare pe care mi-o puneam eu. Atunci i-am răspuns că am să folosesc toată capacitatea mea în slujba electoratului, nu numai pentru cei ce m-au ales, ci și pentru cei care, din naivitate și lipsă de experiență politică, au votat cu actuala putere. Eram sigur de pe atunci că majoritatea parlamentară va manifesta aceeași mentalitate comunistică și va aplica aceleași metode de guvernare care, după cum vedetă, au dus țara la ruină și 80% din populație în sărăcie.

In Camera Deputaților fac parte din Comisia pentru agricultură, silvicultură și servicii specifice, unde iau atitudine, vin cu amendamente și încerc să impun acea dreptate așteptată de popor; însă cum opozitia reală este reprezentată de subire în parlament (de exemplu, din 10 parlamentari ai județului Olt numai 2 sunt oponenți reali, restul de 8 fiind procomuniști), misiunea noastră este dificilă și legile apar aproape cum doresc de Iliescu.

În teritoriu mă aflu permanent între oameni, vinea mereu cu cei nedreptăți la instituțiile administrative locale pentru a li se face dreptate, iar dumnică de dimineață organizez întâlniri cu electoratul, unde descompăr abuzuri de tot felul. Intervin la prefectură, interpelez guvernul și cu gresii rezolv o parte din plângeri numeroase ale oamenilor. Guvernările, în general după sfimbogățire, nu mai văd omul de rând, fie el țărănească sau intelectual, cum se zbate printre rechinii comuniști care vor să acapareze totul. Este foarte grav ce se întâmplă astăzi cu națiunea română, aflată sub același steag căruia i-au schimbat numai coada.

În dubla dv. calitate, de parlamentar și președinte al Organizației PNȚCD Olt, aveți numeroase întâlniri cu electoratul. Ați sesizat o schimbare de atitudine a acestuia față de PNȚCD, comparativ cu anul 1992?

În ciuda realității sumbre în care se zbate poporul, personal sunt optimist. Stau mult de vorbă cu oamenii, le explic de unde vine răul, cum hoții se sfimbogățesc peste noapte și cum munca celor cinstiți este furată. Este normal ca după 50 de ani de întuneric în care sistemul comunist a reușit să facă din noi un fel de roboti umani, poporul să fie îngelat usor de cei care au făcut din minciună o obișnuință a existenței lor. Însă astăzi orunde mă deplasez constată că oamenii înțeleg din ce în ce mai bine fenomenul politic. Prin principiile sale creștin democratice și prin fermitatea liderilor săi, PNȚCD pătrunde tot mai mult în masa electorală. Organizația Olt a PNȚCD a reușit numai în ultimele 8 luni să primească în rândurile sale peste 1400 de membri.

Ca și în perioada interbelică, PNȚCD milităzează și astăzi pentru dreptate socială și ridicarea celor mulți în sfera unei existențe decente prin stimularea micii proprietăți,

lucru pe care oamenii îl înțeleg din ce în ce mai bine.

Ce ar trebui întreprins în perioada imediat următoare, în perspectiva alegerilor din 1996, pentru a crește influența și aderența în teritoriul a PNȚCD și a Convenției Democrațice?

După cum tot românul constată de la o zi la alta și o simte pe propria piele, actuala putere se folosește de aceeași dezinformare care a consacrat-o, atât prin zvonuri lansate de SRI, cât și prin radio și televiziune. Constatăm că o parte din electorat este încurcat în ceată. Pentru a veni în sprijinul lui în actualul context politic, când accesul opozitiei la mediile de largă audiență, în primul rând TVR, este blocat, avem nevoie în primul rând de material propagandistic care să prezinte principiile creștin democrației, programul PNȚCD și câteva exemple statistice privind nivelul de trai în țările occidentale unde creștin democrația a triunfit și triumfă.

Un alt procedeu pentru a veni în întâmpinarea electoratului nedecis este contactul direct. Astăzi oamenii înțeleg altfel decât în anii '90 și '92, ei sunt doritori de adevăr și de dreptate. Țărani vor pământ și utilaje agricole, prețuri corecte pentru produsele lor, iar orașenii doresc să li se plătească valoarea reală a muncii depuse.

Cum vedeti viitorul României și totodată evoluția principiilor creștin democratice în societatea românească?

Făcând abstracție de momente conjuncturale, România va porni curând pe drumul său adevărat care face din ea în perioada interbelică o națiune mare și puternică. Din punct de vedere doctrinar, creștin democrația va reprezenta alternativa cea mai potrivită care să rezolve favorabil problemele eco-

nomică, socială și morală ale acestui neam sugrumat timp de aproape cincizeci de ani de un sistem diabolic.

Este o plăcută surpriză să descoperi un om politic dublat de un talent poet. Vorbiți-ne puțin și despre cariera dv. literară.

Dumneavoastră mă obligați să-mi amintesc de o poveste frumoasă, fără vadimi, funari sau văcărojă. Este adevărat că în perioada comunistă, când oamenii erau condamnați la tăcere, mi-am găzit refugiu în poezie și am publicat peste 200 de titluri în reviste de cultură din țară. După revoluție însă, m-am avântat cu totul în actualitatea politică românească, să ajut și eu căt pot la înflătuarea răului pe care l-a adus comunitismul. Dar sunt sigur că foarte curând adevărul va învinge, iar atunci voi avea timp și pentru meditație. Dacă îmi permiteti un simplu exercițiu poetic:

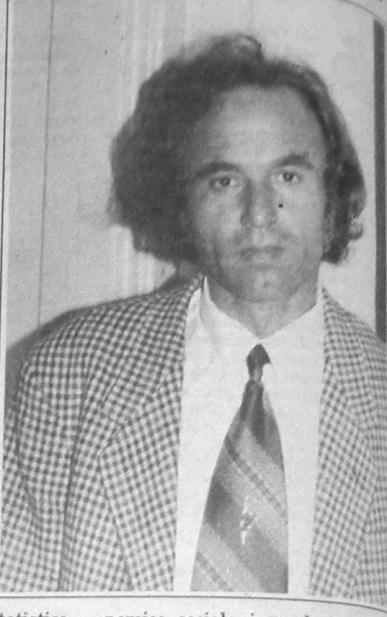
*Vîitorul națunii
crește
din fiecare suflet zbuciumat
în palma țărănumi.*

Aveți datoria să realizezi o societate în care oamenii să aibă plăcerea de a citi poezie.

Sperăm să avem în dv. un viitor colaborator al publicației „Dreptatea”. Ce mesaj doriți să transmiteți cititorilor noștri?

Până la revoluție nu am scris articole de ziar. Convingerile mele nu-mi dădeau voie să scriu despre realități false. După revoluție mi-au apărut câteva articole în publicația „Dreptatea” în primele luni ale anului 1990. Apoi am fost ales președinte al Organizației PNȚCD Olt, calitate care m-a obligat să-mi folosesc toată energia pentru consolidarea creștin democrației în județ.

Vă promit totuși că, măcar ocazional, voi fi prezent în publicația „Dreptatea” cu unele articole, iar cititorilor ei le doresc: adevăr pentru dreptate și dreptate pentru adevăr.

Barbu Pătigoi, deputat PNȚCD (Argeș):

„Ce soartă va avea S.C. Dacia S.A. Pitești?”

Recentele manifestări revendicative ale salariaților din sindicatul S.C. Dacia S.A. Pitești urmăreau și realizarea unui program pentru reabilitarea industriei de automobile de pe platforma Colibași - Argeș.

De curând, guvernul a organizat o întâlnire la sediul întreprinderii argeșene pentru a stabili modul de reorganizare a acestei importante platforme industriale. Dl deputat Pătigoi solicită primului ministru informații asupra măsurilor preconizate și, respectiv, asupra eficienței economice a acestora.

A consemnat
Dănuț POPA

Cecenia - o problemă a Rusiei?

Bineînțelea, imediat ce opinia publică internațională a reacționat la măcelul întreprins în Cecenia de armata Moscovei, oficialitatele din Kremlin s-au găsit să parere agitând vechie și gălăding verificată lozincă a „trebilor interne”, în care nimenei nu ar voile să se amestice.

Să spunem că asta este. Să că este dreptul guvernului rus să facă ordine, să cum poate și cum să picoteze, în propria oglindă. Este, însă, Cecenia, parte legiuitoră a Rusiei? Să vedem.

Au locuit dintotdeauna ruși pe acel petec de pământ din nordul Caucazului, peste care vor fi venit, într-un târziu, cecenii, așezându-se și dând numele regimui? Sau ei sunt adeverători oameni al locului, supuși, într-un moment nefericit al istoriei, invaziei rusești? Oare nu ruși, în setea lor de expansiune și în dorința de a face din Caspica o mare interioară a imperiului, au năvălit în Caucaz, la fel după cum s-au pomentit cu ei pe cap, și basarabenii?

Reprezentă „dreptul” ocupantului agresor un drept legitim? Nu există argumente în favoarea unei asemenea afirmații. Dar există „dreptul” celui mai mare și mai hrăparet, există reauna credință, există minciuna și dialectica „icioapă cultivată de comuniști. Potrivindu-se ca o mănușă nevoie rusești de cucerire.

Pentru că despre asta este vorba, de fapt. Stăpânirea rusă, fie că a fost cea țaristă, fie că a fost cea sovietică, a avut mereu nevoie de noi resurse, deci de noi teritorii, de noi supusi. Lipsa cronică de eficiență economică a societății rusești din toate timpurile, incapacitatea ei de a trece de la o economie extensivă la una intensivă, a născut foamea de cuceriri. Siberia, Primoria, Ucraina, Caucazul, Sarabia, Finlanda, Polonia (din care o bună parte este și acum înstrăinată) au fost rând pe rând, adăugate prin forța armelor unei Rusii incapabile să-și hrănească populația.

Faimosul „spațiu vital” al lui Hitler

ler este o mult mai veche concepție rusească, pusă în aplicare de secole. Pe seamă multor popoare, unele, cum cecenii, încă înainte în chinga curajeară Ruse, care, în timp ce făcă secesiunea transnistreană (a unor venetiici ruși cu pretenții de autotonii), înecă Cecenia în sânge. Întreprinzând un genocid calificat, pe insă, Boris Eltsin, impregnat și de cinismul emanat din zidurile Kremlinului; și în prezentă lui Bill Clinton drept „o simplă confiscare de armament de la niște banditi”. Operăriunile, chipurile, cum nu se poate mai pașnică și mai lipsită de importanță. Sigur, imaginile pe care le vedem zilnic la televiziune au fost produse pe calculator. Precum „Jurassic Park”!

Iată, dar, cititorule, ce fel de problemă „internă” este, pentru Rusia, problema cecenă. Problemă „internă” este și Armata a 14-a, de ocupație, din Transnistria. Ba până și problema de la frontieră tadjiiko - afgană este tot o problemă „internă” a Rusiei. Așa cum nu prea de mult, și problema afgană era să devină tot una „internă”.

Din păcate, Rusia rămâne, cel puțin pentru o vreme, posesorul unui potențial nuclear comparabil cu cel al Statelor Unite. Occidentul trebuie să țină seama de el. Măcar atâtă vreme cât colapsul economic rusesc nu va afecta decisiv. Să, fără îndoială, numai dacă Occidentul va să ajute în așa fel redresarea Rusiei încăt resursele acordate să folosească asanării economice și nu înnoiri, reproduceri, dezvoltării potențialului militar ofensiv. La Moscova nu lipsește nici nostalgic, nici obsedări de putere, nici capetele înfirberătoare.

După cum în jurul Rusiei misună cozile ei de porc. Unde doar în conservare, dar altfel bine înspite la putere și cu ochii atinții spre Piața Roșie.

Noua modă a referendumurilor bănuite prin statele membre CSI; mai întâi, cățiva șefi de stat din Asia Centrală - cel mai recent fiind cazul președintelui Sultan Nazarbaev al Kazahstanului - și-au „rezolvat” pe această cale problema perenități în funcție, în pofta propriilor Constituții. A venit acum rândul Belarusiei, al cărui președinte, Aleksandr Lukăšenko, a atârnat de coada alegerilor legislative și un număr de chestiuni la care alegătorii trebuie să răspundă cu „da” sau „nu”.

Ce li s-a cerut belarusilor să hotărască? Mai întâi, integrarea economică cu Rusia. De fapt, continuarea și, inevitabil, adâncirea

putut ieși în evidență. Sau, cinești, pentru populația din Belarus, căreia nu-i este, poate, prea clar, prin ce s-ar putea deosebi de Maica Rusie, independența de o clipă rămâne un simplu capriciu de fiu risipitor care, acum, vrea „acasă”. Să, ca pentru a-și cere iertare, acceptă și vechile însemne sovietice, spre a face plăcere fratelui mai mare și a-l înbuna.

Drept urmare, peste 80 la sută din voturile exprimate au răspuns „da” la întrebările referendumului, care a devenit, dintr-un codicil al alegerilor legislative, viora întâi a pronunțării populare.

Disperarea provocată de rezistența firească, în absența reformei, a fost exploată de preșe-

Belarusii au ales integrarea cu Rusia

Nostalgie sau disperare?

dependenței economice de Moscova, dependență moștenită din vremea apartenenței la URSS.

Apoi, acordarea statutului de a doua limbă oficială limbii ruse, și aşa folosită cu preuderie în întreaga țară. În al treilea rând, dar în perfect consonanță cu esența primelor două, revenirea la însemnele statale din vremea Uniunii Sovietice, mai puțin (de ce, oare) secer și ciocanul.

Până aici, toate bune și frumoase. Cetățeanul de rând, în Belarus, are destule motive să se plângă de consecințele independenței abia dobândite. Reforma căreia trebuie să urmeze, imediat și fără jumătății de măsură, a întărit să fie pusă în operă. Guvernul de la Minsk a stat cu ochii pe Moscova, grijuindu-să nu i-o ia înainte (constatare valabilă și pe alte meleaguri). Drept urmare, avantajele posibile ale suveranității n-au

dintele Lukăšenko spre a trezi nostalgia vremurilor trecute, treabă începută încă din timpul proprietății campanii alegorice, atunci când și-a expus programul de reapropiere de Rusia.

Succesul său electoral cu acest program i-a garantat un „da” sigur și la acest referendum, astfel că a putut stăcrua, în urma primelor trei puncte de largă aderență populară, și o „șopârlă” în baza căreia va avea latitudinea de a guverna după bunul plac. Al patrulea punct din referendum a fost, pur și simplu, privilegiul președintelui de a dizolva parlamentul. Transformând, astfel, alegerile legislative într-o simplă mascaradă, întrucât nici un parlament potrivnic lui Lukăšenko nu ar mai avea viață lungă.

„Democrația originală” a invins, în sfârșit, în Belarus!

Pe scurt

◆ **Fosta Iugoslavie - o hارتă în mișcare.** După ce sârbii din Bosnia și-au făcut propria republică, după modelul „Republiecii Sârbe Kraina” a conaționalilor lor din Croația, cele două entități parastatale ar urma să se unifice, aruncând, pur și simplu, în aer configurația teritorială izvorată din dezmembrarea fostei Iugoslavii. Propunerea vine din partea parlamentului sârbilor bosniaci care a aprobat oficial un proiect de unificare. Să când te gândești că total a început de la nevinovata chestiune a autonomiei etnice (sau lingvistică)!

◆ **China știe ce vrea.** După ce vizita istorică a președintelui Nixon în China a redeschis porțile între această țară și SUA, anul 1979 a adus recunoașterea de către Washington și a guvernului de la Beijing drept singurul legitim. Această evoluție a înghetat relațiile între Taiwanul revendicat de China și Statele Unite, rațiunea principală fiind aceea că Beijingul nu recunoaște statalitatea insulei. Cea mai recentă dovadă a faptului că China ia în serios această chestiune este protestul adresat Washingtonului pentru permisiunea acordată președintelui taiwanez, Lee Teng-hui, de a efectua o vizită particulară în Statele Unite. Când te gândești că chinezii au recunoscut, pe de altă parte, Republica Moldova, te poți întreba pe bună dreptate, de ce ei aplică alte principii decât cele din raporturile lor cu Taiwanul. Dar, la urma urmării, nu ei au recunoscut primii guvernuri de la Chișinău.

Pe scurt

◆ **Fața izolaționistă a Americii.** Izolaționismul american nu este ceva nou. Plecând de la famoasa teorie „American - americanilor” a președintelui (1817-1825) Monroe, el a imbrăcat diverse forme, în funcție de percepția pe care americani au avut-o asupra interesului țării lor. Uneori, acest izolaționism a reprezentat și o armă, sau un argument, în lupta politică internă. Așa cum se întâmplă și în prezent, când „coabitarea” dintre președintele democrat Bill Clinton și majoritatea republicană din Congres se află pe muchie de cutit. Legislativul american pregătește, astfel, o lege care ar desființa Agenția pentru Dezvoltare Internațională, care gestionează ajutoarele acordate țărilor străine (USAID), Agenția de Informații a SUA, care răspunde de imaginea Statelor Unite în străinătate (USIA) și Agenția pentru Cotrobul Armamentului și Dezarmare. Printre consecințele

◆ **Rusia revine în ofensivă.** În timp ce politica internă americană repune izolaționismul pe tapet, Rusia reia vechile sale obiective de expansiune. După ce referendumul din Belarus a oferit această țară Moscovei, pe tavă, privirile Kremlinului se îndreaptă fățu spre Ucraina. Ministrul rus de externe, Andrei Kozyrev, a săcile zilele trecute o declarație potrivit căreia ar fi de dorit ca poporul ucrainean să urmeze exemplul belarusilor în sensul străngerii legăturilor cu Rusia. În condițiile în care și apropierea dintre Rusia și Kazahstan este vădită, iar Duma de Stat își permite să pună în discuție retragerea armatei a 14-a de pe teritoriul Republicii Moldova devine tot mai evident că Moscova încearcă să-și refacă imperiul atâtă vreme cât colapsul său economic și militar nu a devenit, încă, atât de notoriu încât să nu mai poată fi ignorat nici de cei mai aprinși

votări și să aplică unui asemenea act normativ să ar numără încreșterea ajutorului financiar pentru Rusia (acuză de trafic de tehnologie nucleară militără către Iran), retragerea SUA din forțele de menținere a păcii în diverse zone ale lumii, desființarea unor posturi de radio cum ar fi „Vocea Americii” într-o serie de limbi străine și „Marti” destinat Cubaiei, dar și închiderea unui număr de ambasade. Este greu de spus dacă majoritatea republicană dorește efectiv o nouă izolare a SUA în condițiile globalizării vieții economice și politice, sau dacă este vorba doar de o izolare a președintelui Clinton prin reducerea, pe această cale, a prerogativelor sale în domeniul politicii externe. Aceasta din urmă poate, ce-i drept, uza de dreptul său de veto la promulgarea unei asemenea legi, dar asta nu înseamnă și reducerea la tacere a republicanilor.

◆ **Guvernul de dreapta al lui Alain Juppé.** Parcurgând lista nouului guvern al Franței, alcătuit de președintele Alain Juppé, comentatorii politici au constatat că aceasta reflectă o compoziție echilibrată între cele două forțe alcătuind coaliția adusă la putere de alegerile legislative din 1993: R.P.R., fondată de Jacques Chirac în 1976 și U.D.F. condusă de Valéry Giscard d'Estaing, fost președinte al Franței. După cum a afirmat președintele Juppé și într-un recent interviu televizat, obiectivele primordiale ale noului guvern sunt combateră șomajului, dezvoltarea economică, încurajarea consumului ca motor al producției, creșterea puterii de cumpărare.

Pagina realizată de N. DELEANU

ROMÂNIA PENTRU CARE LUPTĂM

Fidel idealurilor pentru care fruntașii săi au suferit oprimarea deceniilor totalitare, PNȚCD luptă pentru deconumanizarea țării, pentru reconstrucție națională, pentru regasirea destinului românesc.

PNȚCD își exprimă încă o dată voința, legitimată istoric și moral, de a reclădi instituțiile democratice ale statului, singurele capabile să asigure continuitatea civilizației noastre într-o Românie reîntregită, liberă și prosperă.

Dezastrul economic impus de comunism a fost dublat, fatal, de cea mai puternică criză morală pe care a cunoscut-o România de-a lungul istoriei. Această criză a fost determinată de anihilarea personalității creative individuale în masa unei așa-zise voințe colective care punea docil în practică ideile totalitare ale regimului communist.

Puterea politică post-decembriște, dovedind irresponsabilitate față de destinul României a adâncit această criză morală, în efortul disperat de a menține structurile comuniste. PNȚCD, conștient de ceasul greu de cumpănă în care se află țara noastră, face apel la unirea tuturor forțelor responsabile, pentru salvarea României.

Afirmăm din nou obiectivele majore care călăuzesc acțiunea noastră întemeiată pe principiile moralei creștine, patriotismului luminat, dreptății sociale și democrației desăvârșite.

LIBERTATEA PERSOANEI

- Democrația creștină afirmă unicitatea persoanei, înzestrată cu har divin, liberă în gândire și acțiune. Apărăm și garantăm libertățile persoanei umane.

GARANȚAREA DEPLINĂ A PROPRIETĂȚII

- Proprietatea particulară reprezintă garanția libertății și demnității individuale, precum și a bunăstării naționale.

FAMILIA – FACTOR RESPONSABIL PENTRU VIITORUL NAȚIUNII

- Familia asigură tradiția, echilibrul social și continuitatea istorică. Statul este dator să asigure tinerelor familiilor condiții concrete pentru educație și pentru consolidarea căminului propriu.

CREDINȚA CREȘTINĂ – VALOARE FUNDAMENTALĂ A SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI

- Biserica trebuie să-și redobândească autonomia față de puterea politică și capacitatea de a educa tânără generație pe drumul spiritualității creștine românești.

EDUCAȚIA NAȚIONALĂ – FUNDAMENT AL AFIRMĂRII INTELIGENȚEI ȘI CREATIVITĂȚII ROMÂNEȘTI

- PNȚCD susține reforma învățământului în scopul conservării valorilor tradiționale și reintegrării în civilizația modernă.

RESTABILIREA ADEVĂRULUI ISTORIC

- Tragica experiență a ultimilor cincizeci de ani de opresiune comună, care a denaturat și falsificat istoria, impune o acțiune largă pentru cunoașterea adevărului istoric și însușirea sistematică a istoriei adevărate, cu toate aspectele ei pozitive sau negative.

ECONOMIA DE PIAȚĂ CU CARACTER SOCIAL

- Sușinem economia de piață cu caracter social ca o garanție a libertății personale, a egalității șanselor și a bunăstării sociale. Acordăm agriculturii un rol important în asigurarea echilibrului economic și a prosperității naționale.

DREPTATEA SOCIALĂ – GARANȚIE A STABILITĂȚII INTERNE

- România pe care o dorim este o țară a cinstei, a muncii și a dreptății. Actul guvernării trebuie îndeplinit cu responsabilitate în spiritul justiției sociale, cu grijă deosebită pentru categoriile defavorizate.

RECONSTRUCȚIA ROMÂNIEI

- Reconstrucția României trebuie supusă imperativelor libertății, independenței și unității naționale. Trebuie să asigurăm fundamentele societății noastre naționale prin încadrarea în structurile economice și de apărare euro-atlantice. România trebuie să-și afle locul între toate celelalte națiuni europene, afirmându-și vocația de pace și de stabilitate regională.